

การวิเคราะห์แนวโน้มของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม
เพื่อใช้แทนสินค้าเข้าในประเทศไทย

วิธีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวโน้มของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อใช้ทดแทนสินค้า
นำเข้าของประเทศไทยนั้น ได้ทำการเลือกสินค้าอุตสาหกรรมที่สามารถทำการผลิตขึ้นได้ภายใน
ประเทศไทยจำนวน ๔๑ ชนิด โดยแบ่งออกเป็น ๕ หมวด ซึ่งแต่ละหมวดของการวิเคราะห์
นี้จะประกอบด้วยสินค้าชนิดต่าง ๆ ดังนี้

ก. หมวดอุตสาหกรรมเคมีพื้นฐาน (Basic Chemicals)

๑. สารส้ม (Alum)
๒. คาร์บอนไดออกไซด์ (Carbon Dioxide)
๓. กรดเกลือ (Hydrochloric Acid)
๔. ไนโตรเจน (Nitrogen)
๕. โซดาไฟ (Sodium Hydroxide)
๖. กรดกำมะถัน (Sulphuric Acid)

ข. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมี (Chemical Products)

๑. ผงซักฟอก (Detergent)
๒. ปุ๋ยเคมี (Fertilizer)
๓. ไม้ขีดไฟ (Matches)

แบ่งหมวดสินค้าอุตสาหกรรมตามที่ กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวง
อุตสาหกรรม จัดทำไว้.

๔. สีทา (Paints)
๕. ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม (Petroleum Products)
- ค. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม
๑. เบียร์ (Beer)
๒. อาหารและผลไม้กระป๋อง (Canned Fruits and Food)
๓. ผงชูรส (Monosodium Glutamate)
๔. น้ำตาล (Sugar)
๕. นมขันทหวาน (Sweetened Condensed Milk)
- ง. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาสูบ (Tobacco Products)
๑. บุหรี่ (Cigarettes)
๒. ยากลอง (Pipe Tobacco)
- จ. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สิ่งทอ (Textile)
๑. ทอผ้าฝ้าย (Cotton Textile)
๒. กระสอบ (Gunny Bag)
๓. ปั่นด้ายฝ้าย (Spinning Cotton)
- ฉ. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง (Construction Materials)
๑. ซีเมนต์ (Cement)
๒. กระจกแผ่น (Glass Sheet)
๓. ไม้ฉีก (Plywood)
- ช. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า
๑. แผ่นเหล็กชุบสังกะสี (Galvanized Iron Sheet)

๒. เหล็กถลุง (Pig Iron)
 ๓. ท่อเหล็ก (Steel Pipe)
 ๔. แผ่นเหล็กชุบตีบุก (Tin Plate)
- ข. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า
๑. หลอดไฟฟ้า (Incandescent Lamps)
 ๒. แบตเตอรี่ (Storage Batteries) ✓
- ค. หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์การขนส่ง (Transportation Equipments)
๑. ประกอบรถยนต์ (Automobile Assembly)
 ๒. รถจักรยาน (Bicycles)
 ๓. รถจักรยานยนต์ (Motorcycles)
 ๔. รถบรรทุกและรถชนิดอื่น ๆ (Truck and Other Vehicles)
 ๕. แหนบรถยนต์ (Automobile Leaf Spring)
 ๖. ยางนอกของรถจักรยาน (Bicycle Tyres)
 ๗. ยางนอกของรถจักรยานยนต์ (Motorcycle Tyres)
 ๘. ยางนอกของรถแทรกเตอร์ (Tractor Tyres)
 ๙. ยางนอกของรถยนต์ (Motor Car Tyres)
 ๑๐. ยางในของรถจักรยาน (Bicycle Tubes)
 ๑๑. ยางในของรถจักรยานยนต์ (Motorcycle Tubes)

ในการที่จะวิเคราะห์หว่า อุตสาหกรรมแต่ละชนิดที่เราเลือกขึ้นมาทำการวิเคราะห์ เพื่อดูแนวโน้มของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อทดแทนการนำเข้าของประเทศไทยจะเป็น ประการใดนั้น สามารถดูได้จากอัตราส่วนของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวมที่เป็นสัดส่วน

กับการเจริญเติบโตในสินค้านำเข้า (growth in imports) คือ $\frac{GIS}{m_0(A_1)}$ โดยค่าที่

คำนวณได้จะแปรผันอยู่ระหว่าง ๑ กับ ๐ ถ้าอัตราส่วนของสินค้าชนิดใดเท่ากับ ๑ แสดงว่าสามารถทำการทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ (complete substitution) แต่ถ้าวัดออกมาได้เท่ากับ ๐ แสดงว่าไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้เลย (no substitution) อุตสาหกรรมชนิดใดจะมีแนวโน้มเช่นใด ดังตารางที่ ๗ ที่จะแสดงถึงค่าเฉลี่ย

สินค้าชนิดต่าง ๆ ระหว่างปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ และจะได้อธิบายว่าค่าเฉลี่ยของ $\frac{GIS}{m_0(A_1)}$ ของ

สินค้าอุตสาหกรรมหมวดใดมีอัตราร้อยละสูงที่สุด ปานกลาง และต่ำที่สุด

จากอุตสาหกรรมทั้ง ๕ หมวดที่แสดงไว้ดังตารางที่ ๗ ซึ่งแสดงถึงค่าเฉลี่ยของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าทั้งหมดต่อสัดส่วนการเจริญเติบโตในสินค้านำเข้า (proportional growth in imports) ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ ค่าเฉลี่ยของอัตราร้อยละที่ไคร้มีนั้นถ้ามีค่า "ติดลบ" จะแสดงว่าสินค้าชนิดนี้สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า แต่ถ้าค่าเฉลี่ยที่ไคร้มีมีค่าเป็น "บวก" แสดงว่าการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ภายในประเทศไม่สามารถทดแทนการนำเข้าได้ ค่าเฉลี่ยที่ไคร้มีออกมานั้นถ้าใกล้เคียง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์เท่าใด ก็แสดงว่ามีการทดแทนการนำเข้าได้ก็เพียงนั้น ถ้าเท่ากับ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้อย่างสมบูรณ์ (complete substitution) แต่ถ้าค่าเฉลี่ยที่ไคร้มีเข้าใกล้ศูนย์เท่าใด ก็แสดงว่าทดแทนการนำเข้าได้น้อยมากเท่านั้น ถ้าค่าเฉลี่ยออกมาเท่ากับศูนย์หรือเป็นค่าบวก จะแสดงว่าไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้เลย (no substitution) ทั้งนี้เราจะทราบได้โดยการวิเคราะห์จากสูตรที่ใช้คำนวณหาในเรื่องนี้ คือ

$\frac{GIS}{m_0(A_1)}$ และการขยายตัวของการผลิตในประเทศมีอัตราต่ำกว่าการขยายตัวของการนำเข้า

สูตรที่ใช้ นี้ แต่ละเทอมมีความหมายดังต่อไปนี้

GIS หรือ Gross Import Substitution หาได้จาก $A (m_1 - m_0)$

$A_1 = Q_1 + M_1 - X_1$ และ m_1, m_0 เป็นผลมาจาก

ตารางที่ ๗

ตารางแสดงค่าเฉลี่ยอัตราการย่อยตะของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวม
ต่อการเพิ่มขึ้นในการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ
ระหว่างปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔

ประเภทของอุตสาหกรรม	ค่าเฉลี่ยอัตราการย่อยตะของการผลิตเพื่อทดแทน การนำเข้าทางด้านการค้ากับต่างประเทศ ^๑ (ร้อยละ)
---------------------	---

หมวดอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเคมี

๑. สารส้ม	๘
๒. การบ่อนโคลนออกไซด์	-๑๓
๓. กรดเกลือ	-๔๘
๔. ไนโตรเจน	-๕๐
๕. โซดาไฟ	-๕๑
๖. กรดกำมะถัน	-๓๔

หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมี

๑. ผงซักฟอก	-๓๖
๒. ปูนเคมี	๓
๓. ไม้ซีลไฟ	-๕๐
๔. สีทา	-๖๗
๕. ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	-๖๗

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	ค่าใช้จ่ายรายระยะของการผลิตเพื่อทดแทน การนำเข้าทางด้านการค้ากับต่างประเทศ ^๑ (ร้อยละ)
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม</u>	
๑. เบียร์	๑๑
๒. อาหารและผลไม้กระป๋อง	-๕๕
๓. ผงชูรส	-๔๑
๔. น้ำตาล	๕๘
๕. นมขมหวาน	-๖๓
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาสูบ</u>	
๑. บุหรี่	-๓๓
๒. ยากลอง	-๓๘
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สิ่งทอ</u>	
๑. ทอผ้าฝ้าย	-๑
๒. กระสอบ	๑๔๓
๓. ปั่นค้ายฝ้าย	-๒๓
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง</u>	
๑. ซีเมนต์	-๕๕
๒. กระจกแผ่น	๕๖
๓. ไม้ฉล	-๒๓

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม

ค่าใช้จ่ายรายรอบของการผลิตเพื่อทดแทน
การนำเข้าทางด้านการค้ากับต่างประเทศ
(ร้อยละ)

หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า

๑. แผ่นเหล็กชุบสังกะสี	๑๓
๒. เหล็กถลุง	-๗๓
๓. ท่อเหล็ก	-๔๖
๔. แผ่นเหล็กชุบคิงุก	-๑

หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า

๑. หลอดไฟฟ้า	-๕๓
๒. แบตเตอรี่	-๖๑

หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์การขนส่ง

๑. ประกอบรถยนต์	๕
๒. รถจักรยาน	-๕๓
๓. รถจักรยานยนต์	-๑๘
๔. รถบรรทุกและรถชนิดอื่น ๆ	๑๑
๕. แหนบรถยนต์	-๔๖
๖. ยางนอกรถจักรยาน	-๓๐
๗. ยางนอกรถจักรยานยนต์	-๑๘
๘. ยางนอกรถแทรกเตอร์	-๖

ตารางที่ ๗ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	ค่าเฉลี่ยอัตราร้อยละของการผลิตเพื่อทดแทน การนำเข้าทางด้านการค้ากับต่างประเทศ (ร้อยละ)
๕. ยางนอกรถยนต์	-๕๐
๑๐. ยางในรถจักรยาน	-๘๑
๑๑. ยางในรถจักรยานยนต์	-๑๕

หมายเหตุ: $\frac{\text{ร้อยละ}}{m_0(A_1)}$ $\frac{GIS}{m_0(A_1)}$

$$m_0 = \frac{M_0}{Q_0 - M_0 - X_0}; \quad m_1 = \frac{M_1}{Q_1 + M_1 - X_1}$$

ค่าของ Gross Import Substitution นั้น แสดงถึงการเจริญเติบโตของการนำเข้าที่เป็นสัดส่วนกับการเจริญเติบโตในการบริโภคสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ ซึ่งค่าของ GIS นี้เกิดขึ้นจากการเจริญเติบโตของการนำเข้า (Growth in imports) เมื่อเปรียบเทียบกับ การเจริญเติบโตของการบริโภคระหว่างปีปัจจุบันกับปีฐาน หรือ $(m_1 - m_0)$ ^๒ โดยมีการบริโภคในปีปัจจุบัน^๓ คือ A_1 (total domestic absorption) เป็นตัวถ่วงน้ำหนัก ในที่นี้เราให้ปี ๒๕๑๐ เป็นปีฐาน ดังนั้นค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ก็เป็นผลจากอัตราส่วนการเจริญเติบโตของการทดแทนการนำเข้ารวม (gross import substitution) ของสินค้าชนิดต่าง ๆ ต่อสัดส่วนในการเจริญเติบโตของสินค้านำเข้า (proportional growth in imports) คืออัตราส่วนของการนำเข้าของสินค้านั้น ๆ ต่อการบริโภคสินค้าทั้งหมดภายในประเทศในปีฐาน (m_0) คูณด้วยการบริโภคสินค้านั้น ๆ ทั้งหมดภายในประเทศในปีปัจจุบัน (A_1) นั่นเอง

การที่จะสามารถทำการทดแทนการนำเข้าได้นั้น การผลิตสินค้า (productions) ชนิดต่าง ๆ ภายในประเทศนั้น แต่ละปีจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งของผลผลิตนั้นจะ

^๒Hollis B. Chenery, "Patterns of Industrial Growth," American Economic Review 1, No. 4 (September, 1960): 624-54.

Alfred Maizels, Industrial Growth and World Trade (New York: Cambridge University Press, 1963), pp. 150-52.

^๓Maizels's book by Ranold I. McRinnon in Economic Development and Cultural Change 14, No. 1 (October, 1965): 94-106.

นำมาใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศ และอีกส่วนหนึ่งอาจจะส่งไปขายต่างประเทศเมื่อผลิตขึ้นได้ภายในประเทศมากขึ้น ในอัตราที่สูงกว่าการขยายตัวของ การบริโภค จำนวนการสั่งซื้อเข้าของสินค้าชนิดนั้น ๆ ก็ย่อมจะลดลงตามลำดับ แต่การสั่งซื้อเข้ายังคงมีอยู่เสมออีกเพราะวัตถุดิบบางอย่างเราไม่สามารถทำการผลิตขึ้นได้ภายในประเทศก็ต้องสั่งซื้อเข้ามา บางอย่างผลิตขึ้นภายในประเทศแล้วก็ยังต้องสั่งซื้อสินค้านั้นเข้ามาอีกเพราะการผลิตยังไม่พอเพียงกับการบริโภคภายในประเทศเป็นต้น แต่ถาการผลิตนั้นไม่สามารถทดแทนการนำเข้าได้ หมายความว่า การผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ภายในประเทศยังผลิตได้อยู่เป็นจำนวนน้อยไม่เพียงพอจะสนองความต้องการของผู้บริโภคภายในประเทศที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็วได้ จำนวนการสั่งซื้อเข้าในปีหลัง ๆ จึงอาจเพิ่มขึ้นแทนที่จะลดลง ค่าของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวมจึงออกมาเป็น "บวก" แสดงว่าอุตสาหกรรมชนิดนี้ของเราไม่สามารถทำการผลิตขึ้นมาทดแทนการนำเข้าได้

เมื่อค่าของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวม (gross import substitution) เป็น "ลบ" ในปีใด อัตราร้อยละของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวมต่อสัดส่วนการเจริญเติบโตในสินค้านำเข้าประเภทนั้น ๆ ก็จะเป็น "ลบ" ด้วย และการทดแทนกันได้มากน้อยเพียงใดก็ดูได้จากค่าร้อยละของอัตราส่วนการทดแทนการนำเข้าในอุตสาหกรรมผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ จากตัวอย่างของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ที่ได้เอามาใช้ในการวิเคราะห์นี้ ถ้าเฉลี่ยตลอด ๔ ปีที่ได้นั้นสำหรับหมวดอุตสาหกรรมเคมีมีฐาน โชนาไฟ สามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ดีที่สุดถึงร้อยละ ๕๑ ส่วนสารส้มนั้นไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณท์เคมี ไม้ซีกไฟ ผลิตทดแทนได้ดีที่สุดถึงร้อยละ ๕๐ ปุ๋ยเคมีไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณท์อาหารและเครื่องคัม นมข้นหวาน ทดแทนได้ดีที่สุดถึงร้อยละ ๒๗ ส่วนเบียร์นั้นไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณท์ยาสูบ การผลิตยาสูบสามารถทำการทดแทนได้ดีที่สุดถึงร้อยละ ๓๘ หมวดอุตสาหกรรมสิ่งทอ การปั่นฝ้ายฝ้าย ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ดีที่สุดถึงร้อยละ ๒๗ หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณท์ก่อสร้าง ซีเมนต์ ผลิตทดแทน

การนำเข้าได้ที่ต่ำกว่าทุก ๆ หมวดของอุตสาหกรรม คือผลิตทดแทนได้ถึงร้อยละ ๕๕ หมวด อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้าอื่น เหล็กกล้าสูงมีความสามารถทำได้ที่สุดถึงร้อยละ ๗๓ แผน เหล็กชุบสังกะสี ไม่สามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ หมวดอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า หลอดไฟฟ้ามีความสามารถผลิตทดแทนได้ถึงร้อยละ ๔๗ ส่วนหมวด อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์การขนส่ง ยางในของรถจักรยานมีความสามารถในการผลิตทดแทน สินค้านำเข้าได้ที่สุดถึงร้อยละ ๔๑ รองลงมาได้แก่การผลิตจักรยานที่ได้ถึงร้อยละ ๕๓ ส่วนที่ผลิตแล้วไม่สามารถทดแทนการนำเข้าได้คือ รถบรรทุกและรถชนิดอื่น ๆ การประกอบ รถยนต์ เป็นต้น

นอกจากนี้ เรายังสามารถทำการหาค่าของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ โดย ดูจากความสัมพันธ์ของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวม (gross import substitution) ต่ออัตราความเจริญเติบโตของการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ขึ้นได้ภายในประเทศ จากสูตร

$$IR = \frac{\text{gross import substitution}}{\text{change in domestic product minus exports}}$$

$$= \frac{GIS}{(Q_1 - X_1) - (Q_0 - X_0)}$$

การทดแทนการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมหรืออัตราส่วน IR (import replacement) จะมีความน้อยแค่นั้นขึ้นอยู่ว่า เมื่อการผลิตภายในประเทศเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้น จะมีผลต่อการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าอย่างไรบ้าง คือจากการผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้นมีส่วนเพิ่มที่ ไปทดแทนการนำเข้าเพียงไหน เพราะในบางกรณีการที่ผลิตมากขึ้นนั้นมิใช่เพื่อทดแทนการนำเข้า แต่อาจผลิตขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นก็ได้ เช่น เพื่อการส่งออก เป็นต้น ค่าของการผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้าจะมีความน้อยแค่นั้นขึ้นอยู่กัผลต่างของการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ในปี ปัจจุบัน กับจำนวนการส่งออกในปีนั้น คือ $(Q_1 - X_1)$ ลบด้วยผลต่างของการผลิตสินค้าชนิด นั้น ๆ ในปีฐานกับจำนวนการส่งออกในปีฐาน, $(Q_0 - X_0)$ ถ้าค่าของ

$(Q_1 - X_1) > (Q_0 - X_0)$ ค่าของการทดแทนเพื่อการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดนั้น ๆ จะมาก แต่ถาค่าของ $(Q_1 - X_1) < (Q_0 - X_0)$ การทดแทนเพื่อการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดนั้น ๆ จะมีค่าน้อย แสดงว่าไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ สำหรับค่าของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวม (gross import substitution) หรือ GIS ถ้าออกมาเป็น "ลบ" การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าก็จะเป็น "ลบ" ตามด้วย แสดงว่าการผลิตนั้นสามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจากการผลิตสินค้าภายในประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป^๔

แต่มีบางกรณีที่ค่าของ GIS เป็นบวก แต่ค่าของ IR เป็นลบ ถึงกรณีการผลิตปุ๋ยเคมี ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากค่า $GIS = A_1(m_1 - m_0)$ นั้น ค่าของ $m_1 > m_0$ แสดงว่าการผลิตภายในประเทศไม่พอที่จะตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศได้ ต้องมีการส่งสินค้าเข้ามาบริโภคภายในประเทศ และการที่ค่า IR เป็นลบได้ก็เนื่องจาก $(Q_1 - X_1) < (Q_0 - X_0)$ ที่ $(Q_1 - X_1)$ มีค่าน้อยก็เพราะการผลิตสินค้าชนิดนั้น ๆ ในปัจจุบันผลิตได้น้อยกว่าในปีฐาน ประกอบกับการบริโภคภายในประเทศก็เพิ่มขึ้นด้วย ทำให้การผลิตภายในไม่พอต่อการบริโภคสินค้าภายในประเทศ หนทางที่จะแก้ไขได้ก็โดยการส่งสินค้าชนิดนั้นมาจากต่างประเทศ กรณีเช่นนี้จะเกิดขึ้นเมื่อภาวะการผลิตเกิดผันแปรไปดังกล่าว และก็มีได้เกิดขึ้นเมื่อนัก เป็นการผันแปรของภาวะเศรษฐกิจบางประการที่เกิดขึ้น อาจเป็นไปได้ว่าสินค้าชนิดนั้นประชาชนกตัญญูมานิยมบริโภคเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากความจำเป็นแล้วแต่กรณี ดังเช่นการผลิตปุ๋ยในปี ๒๕๑๑-๑๒ การผลิตปุ๋ยในทั้ง ๒ ปีผลิตได้น้อยกว่าในปี ๒๕๑๐ แต่จำนวนความต้องการใช้ปุ๋ยได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก จึงต้องทำการสั่งปุ๋ยมาจากต่างประเทศ อุปสงค์ของสินค้าชนิดนี้เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมาก อาจเนื่องมาจากรัฐบาลแนะนำ

^๔See Maizels's relative gross import substitution (p. 150).

ส่งเสริมให้ชาวนาปลูกข้าวโดยใช้ปุ๋ยเข้าช่วยให้มากขึ้นก็เป็นได้ ดังนั้นค่าของ $(Q_1 - X_1)$ ในปี ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๒ จึงน้อยกว่า $(Q_0 - X_0)$ ในปี ๒๕๑๐ เป็นต้น

บางกรณี ค่าของ GIS เป็นลบ เนื่องจาก $GIS = A_1 (m_1 - m_0)$ แต่ $m_1 < m_0$ แสดงว่าทั้งการส่งสินค้าเข้าและการบริโภคภายในประเทศของสินค้าชนิดนั้นได้ลดลงจากปีฐาน สำหรับในปีปัจจุบัน ถึงแม้ว่าปริมาณการผลิตจะลดลง แต่การส่งเข้าก็น้อยลงตามลำดับ ทั้งนี้เพราะการบริโภคภายในประเทศในปีปัจจุบันลดลงจากปีฐานมาก การที่เป็นลบ เพราะ $(Q_1 - X_1) < (Q_0 - X_0)$ ดังนั้นค่าของ $(Q_1 - X_1) - (Q_0 - X_0)$ จึงออกมาเป็นลบ ทั้งเศษและส่วนของ GIS เป็นลบ ค่าที่ได้จึงเป็นบวก ดังตัวอย่างการผลิตยางคลองในปี ๒๕๑๑-๒๕๑๔ จะแสดงถึงเหตุการณ์ดังที่กล่าวมาแล้ว

จะเห็นได้ว่า การคำนวณหาค่าของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า สามารถทำได้

๓ วิธีคิด

๑. การหาการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวม (gross import substitution): $GIS = A_1 (m_1 - m_0)$

๒. การหาอัตราการทดแทนการนำเข้ารวมต่ออัตราส่วนการเจริญเติบโตของการส่งสินค้าเข้า $= \frac{GIS}{m_0(A_1)}$

๓. การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า (import replacement) ซึ่งเป็นอัตราส่วนของ การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ารวมต่ออัตราการเจริญเติบโตในการผลิตสินค้าเป้าหมาย

$$\text{ในประเทศ: } IR = \frac{GIS}{(Q_1 - X_1) - (Q_0 - X_0)}$$

ดังนั้น แต่ละวิธีใน ๓ วิธีนี้จะแสดงถึงการวัดการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ที่ได้ทำการคัดเลือกมาจากบรรดาอุตสาหกรรมหลายชนิดที่สามารถทำการผลิตขึ้นได้ภายในประเทศไทย และแต่ละวิธีจะแสดงความสัมพันธ์ของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าในแบบต่าง ๆ กันว่า มีแนวโน้มเป็นประการใดบ้าง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า
ของอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ

จากการวิเคราะห์การหาค่าความสามารถในการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมบางชนิดที่ได้ทำการคัดเลือกขึ้นมาจากอุตสาหกรรมหลายชนิดที่ประเทศไทยสามารถทำการผลิตได้ โดยแบ่งออกเป็นหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ ได้ ๕ หมวด จากสินค้าอุตสาหกรรม ๔๑ ชนิดนั้น เราสามารถแสดงถึงการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้โดยแบ่งออกเป็นกรณีต่าง ๆ ได้ดังนี้

กรณีแรก แสดงถึงการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ว่าสินค้าใดมีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้มากที่สุด คือมีการผลิตเพื่อทดแทนเพิ่มขึ้นตามลำดับตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๑๔

กรณีที่สอง แสดงถึงการผลิตที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพของการผลิตที่ไม่มีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า มาเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า (ถ้าของ Import Replacement เปลี่ยนจาก บวก มาเป็น ลบ)

กรณีที่สุดท้าย แสดงถึงการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมบางชนิดที่ได้ทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าออกมาเป็นบวกหรือมีข้อผิดพลาด (error) มากจนเราไม่สามารถให้ความมั่นใจได้จากผลที่ได้รับมา

กรณีแรก การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าที่สามารถแสดงการทดแทน (substitution) ได้ดีที่สุด คือมีการทดแทนเพิ่มขึ้นตามลำดับของอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๑๔ ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๔

จากตารางที่ ๔ เราจะสามารถทราบว่า มีอุตสาหกรรมชนิดใดบ้างที่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๑๔ โดยในปี ๒๕๑๐ เป็นปีฐาน จะปรากฏว่าในจำนวนสินค้าที่เลือกมาทั้งหมด ๔๑ ชนิด จะมีเพียง ๑๔ ชนิดที่มีความสามารถผลิตทดแทนการนำเข้าได้ดีที่สุด ซึ่งหมายความว่า มีการผลิตทดแทนการนำเข้าได้ทุกปีตั้งแต่เริ่มทำการวิเคราะห์ จริงอยู่ อุตสาหกรรมทั้ง ๑๔ ชนิดจะมีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าโดยตลอด

ตารางที่ ๘

ตารางแสดงการผดิดเพื่อทดแทนการนำเขาก๊าซของอุตสาหกรรมผลิตหินกาศนิตทาง ๆ ระหว่างปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔
โวกไฟ (เมตริกตัน)	GIS	-	-๒, ๓๔๙.๑๕	-๔, ๙๓๗.๘๑	-๑๐, ๘๓๘.๕๐	-๑๑, ๘๕๖.๗๑
	IR	-	-๐.๒๘	-๐.๓๓	-๐.๔๗	-๐.๕๕
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๒๑	-๐.๓๒	-๐.๓๑	-๐.๓๗
ไมซิกไฟ (กวดง)	GIS	-	-๑, ๕๖๔.๙๑	-๑, ๘๙๔.๙๘	-๒, ๒๕๐.๐๘	-๒, ๐๖๖.๗๘
	IR	-	-๐.๔๘	-๐.๒๓	-๐.๒๐	-๐.๓๘
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๓๗	-๐.๔๗	-๐.๙๙	-๐.๙๘
สีทา (เมตริกตัน)	GIS	-	-๓๓๙.๓๘	-๑, ๒๕๙.๖๖	-๔, ๒๓๖.๑๑	-๒, ๒๔๓.๑๖
	IR	-	-๐.๖๕	-๑.๔๑	-๐.๙๗	-๐.๙๘
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๐๕	-๐.๑๗	-๑.๓๓	-๐.๕๓
อาหารกระป๋องและ	GIS	-	-๒, ๑๖๖.๘๓	-๔, ๙๓๖.๙๖	-๗, ๖๑๗.๕๙	-๑๑, ๘๑๙.๐๘

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๖	๒๕๑๓	๒๕๑๔
และผลไม้	IR	-	๐.๒๖	๐.๔๙	๐.๓๕	๐.๓๓
(เมตริกตัน)	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๔๔	๐.๖๙	๐.๖๕	๐.๓๓
ยาง	GIS	-	๑๖๕.๓๓	๕๙๐.๖๖	๓๖๖.๔๙	๖๕๓.๙๖
(เมตริกตัน)	IR	-	๐.๖๖	๐.๑๔	๐.๐๓	๐.๑๐
นมขหวาน	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๑๓	๐.๖๑	๐.๓๔	๐.๕๓
(เมตริกตัน)	GIS	-	๑๐,๑๐๑.๔๓	๖๓,๙๓๓.๕๑	๓๐,๓๕๖.๓๐	๓๖,๖๕๖.๐๖
บุหรื	IR	-	๐.๖๐	๐.๖๕	๐.๓๐	๐.๓๔
(กิโลกรัม)	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๓๐	๐.๖๔	๐.๓๙	๐.๕๖
	GIS	-	๑๑๓.๕๕	๕,๕๕๐.๑๖	๑๑,๕๖๙.๓๖	๑๔,๙๕๕.๕๕
(กิโลกรัม)	IR	-	๐.๐๐๐๑	๐.๐๐๖๖	๐.๐๐๐๔	๐.๐๐๖
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๐๐	๐.๑๓	๐.๐๕	๐.๖๕

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
บ้านขยาย (เมตริกตัน)	GIS	-	-๘๐๐.๕๖	-๓๑๘.๘๓	-๔๘๓.๘๖	-๘๕๗.๕๕
	IR	-	-๐.๒๔	-๐.๒๗	-๐.๐๔	-๐.๖๕
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๔๖	-๐.๑๖	-๐.๑๗	-๐.๖๕
ซีเมนต์ (เมตริกตัน)	GIS	-	-๒๒๘,๐๔๐.๐๐	-๒๘๘,๓๖๘.๖๕	-๓๐๖,๐๓๖.๘๑	-๓๑๕,๘๘๐.๘๑
	IR	-	-๐.๔๖	-๐.๕๕	-๐.๕๖	-๐.๓๕
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๕๖	-๑.๐๐	-๐.๕๕	-๑.๐๐
ทอเหล็ก (เมตริกตัน)	GIS	-	-๑๑,๒๗๖.๖๑	-๑๕,๕๓๐.๐๗	-๑๖,๐๑๑.๑๘	-๑๘,๕๖๔.๖๕
	IR	-	-๑.๖๓	-๐.๗๐	-๑.๓๗	-๑.๓๖
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๓๓	-๐.๓๗	-๐.๕๕	-๐.๕๕
แปศเตอริ (ทม๐)	GIS	-	-๑๕,๐๑๑.๖๓	-๖,๐๓๘.๖๖	-๕๕,๖๕๖.๐๖	-๑๕๖,๐๔๖.๖๓
	IR	-	-๐.๕๓	-๐.๒๖	-๑.๑๗	-๑.๑๕
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๐๔	-๐.๐๑	-๐.๓๓	-๐.๕๕

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์		๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔
	๒๕๑๐	๒๕๑๑				
รถจักรยานยนต์ (คัน)	GIS	-	๑๔, ๓๘๖.๕๓	๑๔, ๓๒๕.๘๖	๒๑, ๓๑๓.๘๕	๑๔, ๒๐๑.๘๘
	IR	-	๑.๑๕	๐.๘๔	๑.๐๖	๑.๔๖
	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๑๕	๐.๑๖	๐.๒๑	๐.๒๐
ยานอวกาศของรถจักรยาน (เดือน)	GIS	-	๑๐๓, ๘๖๐.๓๑	๑๘๑, ๓๘๓.๕๐	๓๘๘, ๕๕๕.๐๐	๔๖๘, ๓๕๖.๘๔
	IR	-	๒.๔๖	๒.๐๒	๑.๐๓	๑.๔๕
	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๑๐	๐.๑๓	๐.๒๖	๐.๒๖
ยานใต้น้ำของรถจักรยาน (เดือน)	GIS	-	๕๒๘, ๒๘๐.๓๑	๔๖๓, ๓๕๒.๓๘	๕๓๘, ๘๐๘.๘๔	๕๕๘, ๓๖๖.๓๘
	IR	-	๑.๐๖	๒.๘๕	๑.๓๖	๑.๘๐
	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๕๐	๐.๘๖	๐.๘๓	๐.๘๓

ในปี ๒๕๑๐ เป็นปีฐาน
 ที่มาของข้อมูล: คำนวณมาจากสูตรต่าง ๆ ที่ใช้วิเคราะห์

แต่จะมีการทดแทนได้แตกต่างกันในแต่ละชนิด โดยจะกล่าวถึงเฉพาะในที่สุดท้ายเท่านั้นว่า
แต่ละชนิดมีความสามารถประการใดบ้าง

โซดาไฟ การผลิตภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นนั้นสามารถทดแทนการนำเข้าได้เพียง
ร้อยละ ๔๘ และลดการซื้อสินค้าจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๗๗ จะสั่งเข้าเพียงร้อยละ

๓๓

ไม้ซีกไฟ การผลิตภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นนั้นสามารถทดแทนการนำเข้าได้ร้อยละ
๓๔ และจะลดการซื้อสินค้าจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๘๕ สั่งเข้าเพียงร้อยละ ๒ ซึ่งนับ
ว่าเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศได้ดีมาก โดยคนจะหันมานิยมใช้ของที่ผลิตขึ้นภายใน
ประเทศแทน และใช้วัตถุดิบที่สามารถผลิตขึ้นได้ภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่

สีทา การผลิตภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นสามารถทดแทนการนำเข้าได้สูงถึงร้อยละ
๘๕ แต่ลดการสั่งจากต่างประเทศได้ร้อยละ ๕๓ ยังต้องสั่งจากต่างประเทศอีกร้อยละ ๔๗
การผลิตภายในประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก และมีการทดแทนกันได้ดีมาก แต่ยังคงสั่งจาก
ต่างประเทศอีก เพราะการผลิตยังไม่เพียงพอกับความต้องการ และส่วนผสมบางอย่างยัง
ต้องสั่งมาจากต่างประเทศอยู่

นมข้นหวาน นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๘ เป็นต้นมา ทางรัฐบาลได้ให้การส่งเสริม

อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารนมขึ้นในประเทศ รูปของการตั้งผลิตภัณฑ์นมชนิดต่าง ๆ เข้ามา
ภายในประเทศจึงเปลี่ยนไป โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์นมที่ได้รับการส่งเสริมจะสั่ง
ซื้อเอานมผงและไขมันจากต่างประเทศเข้ามาเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงาน เพื่อผลิตเป็นนมข้น
หวานและนมสดในรูปแบบออกจำหน่ายแก่ประชาชนผู้บริโภค แนวโน้มของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์
นมข้นหวานนั้นจะเห็นได้จากการสั่งนมผงซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญของการผลิตมาจากต่างประเทศ
โดยเมื่อปี ๒๕๐๘ ปริมาณการสั่งเข้าทั้งสิ้นเพียง ๔,๓๐๖ ตัน ครั้นในปี ๒๕๑๒ การนำเข้ามี
จำนวนถึง ๒๕,๗๒๑ ตัน และในปี ๒๕๑๔ สูงกว่าปี ๒๕๑๒ ถึงห้าพันตัน ในปี ๒๕๑๔ นั้น
อุตสาหกรรมนมข้นหวานทำการผลิตได้เพิ่มถึงร้อยละ ๗๔ ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำ
เข้า และลดการสั่งนมข้นหวานจากต่างประเทศถึงร้อยละ ๘๖ มีเพียงร้อยละ ๔ ที่ต้องสั่ง
สินค้าจากต่างประเทศ

การที่อุตสาหกรรมผลิตนมข้นหวานเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็วก็เนื่องจาก

๑. ประชาชนนิยมบริโภคนมข้นหวาน (บรรจุกระป๋อง) จนเป็นนิสัย เมื่อสามารถทำการผลิตอาหารนมข้นทดแทนการนำเข้า ก็ต้องผลิตออกมาในรูปเค็ม

๒. ต้นทุนวัตถุดิบ คือหางนมผงและไขมัน ซึ่งจากต่างประเทศได้ในราคาถูก และได้รับการสนับสนุนของประเทศผู้ส่งออกให้การช่วยเหลือทางการเงิน (export subsidy) แก่ผู้ผลิตในประเทศของตนได้นำสินค้าที่เกินความต้องการออกสู่ตลาดโลก ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการที่จะใช้ผสมสภาพในประเทศเป็นวัตถุดิบ การนำเข้าของหางนมผงและไขมันจึงขยายตัวอย่างรวดเร็ว

ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า ประเทศไทยจะยังคงปล่อยให้อุตสาหกรรมผลิตอาหารนมข้นหวานดำเนินการในรูปเค็ม โดยสั่งซื้อวัตถุดิบเข้ามาใช้ปีละนับร้อยล้านต่อไป หรือจะใช้มาตรการหันมาให้โรงงานอุตสาหกรรมเหล่านั้นค่อย ๆ หันมาใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ โดยการจะสนับสนุนการเลี้ยงโคนมภายในประเทศให้ขยายตัวออกไปเรื่อย ๆ

ถ้าเปรียบเทียบระหว่างวัตถุดิบราคาถูกจากต่างประเทศกับเงินตราต่างประเทศที่จะต้องจ่ายออกไป ซึ่งแม้วันจะทวีจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ตามความต้องการของประชาชน ประกอบกับเมื่อมาคำนึงถึงกำลังความสามารถของกิจการไทยที่อยู่ในเกณฑ์จะเลี้ยงโคนมได้ และอีกประการหนึ่ง ระยะเวลาที่ทางรัฐบาลศึกษาแก้ปัญหาด้วยการค้าระหว่างประเทศที่เสียเปรียบอยู่ ดังนั้น การแก้ปัญหาคือการส่งเสริมให้โรงงานอุตสาหกรรมผลิตนมข้นหวานใช้วัตถุดิบภายในประเทศจึงเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนอย่างยิ่ง เพราะเวลานี้การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าก็ได้ผลิตอยู่แล้ว ประหยัดการสั่งซื้อจากต่างประเทศได้อย่างมาก แต่กลับต้องมาเสียเงินตราต่างประเทศเป็นจำนวนมากเพื่อซื้อวัตถุดิบพวก ไขมัน นมผง หางนมต่าง ๆ มาประกอบการผลิตของโรงงานภายในประเทศ รัฐบาลจึงควรเร่งส่งเสริมการเลี้ยงโคนมกันอย่างจริงจัง ให้สามารถผลิตนมสดได้ปริมาณมากพอกับความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมนมข้นหวานและนมสดนั้นต้องมีคุณภาพดี ยิ่งกว่านั้น สิ่งที่สำคัญยิ่งก็คือต้องพยายามลดต้นทุนการผลิตนมสดให้ต่ำกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้ และพยายามแก้ไขปัญหาคาความไม่สม่ำเสมอของการผลิตนมสดทั้งทางด้านปริมาณ คุณภาพ และความสะอาด

แต่การแก้ปัญหาทั้งกล่าวคือการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโคนมนี้ต้องใช้เวลานานถึง ๑๐-๑๕ ปี จึงจะสามารถบรรลุเป้าหมายตามที่วางแผนไว้

อาหารกระป๋องและผลไม้ การผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้นสามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ไครอยละ ๗๓ และจะลดการส่งจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๗๗ ซึ่งนับว่าอาหารกระป๋อง และผลไม้มีความสามารถในการทดแทนการนำเข้าได้คือ ซึ่งสามารถสงวนเงินตราต่างประเทศได้มาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะอาหารกระป๋องและผลไม้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ ประกอบได้ และวัตถุดิบก็มีเป็นจำนวนมากด้วย ต้นทุนในการผลิตจึงต่ำและสามารถขายใน ราคาถูก และขายแข่งขันกับสินค้าที่ส่งมาจากต่างประเทศได้ และยังในปัจจุบันคุณภาพของ การผลิตก็ดีขึ้น และคิดว่าในที่สุดสินค้าอุตสาหกรรมประเภทนี้จะกลายเป็นสินค้าอุตสาหกรรมที่ส่ง ออกเป็นหลักในอนาคต ถ้ารัฐเร่งส่งเสริมอุตสาหกรรมชนิดนี้ให้เจริญขึ้นเรื่อย ๆ ในระยะ แผนพัฒนาอุตสาหกรรมใน ๕ ปีข้างหน้า

ผงชูรส การผลิตเพิ่มเพื่อทดแทนการนำเข้ายังไม่คิด ก็มีเพียงร้อยละ ๑๐ แต่ สามารถลดการนำเข้าจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๕๓ ซึ่งนับว่าดีพอควร ถ้ามีการส่งเสริม ในด้านนี้ให้มากขึ้น แนวโน้มในอนาคตอาจจะต้องส่งเข้ามาเลย โดยเฉพาะสินค้านี้ใช้วัตถุดิบ ภายในประเทศ และเป็นสินค้าบริโภคที่คนนิยมใช้กันมาก จะทำให้สงวนเงินตราต่างประเทศ ได้มากกว่านี้

บุหรี่ การผลิตภายในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้ายังอยู่ในอัตราต่ำมาก มีเพียง ประมาณร้อยละ ๑ แต่สงวนการนำเข้าจากต่างประเทศไครอยละ ๖๕ ซึ่งนับว่ามี การทดแทน การนำเข้าได้สูงพอควร การผลิตส่วนใหญ่จะใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ จะมีการ ส่งไปขายจากต่างประเทศก็เพียงเล็กน้อย โดยเฉพาะการผลิตบุหรี่นี้เป็นการผลิตแบบผูกขาด โดยรัฐวิสาหกิจ ย่อมสามารถขยายการผลิตได้ดีกว่าการที่เอกชนทำ และพยายามเร่งการผลิต ให้ทันกับการบริโภคสินค้าชนิดนี้ที่มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะคนที่เคยบริโภคอยู่แล้ว จะยิ่งบริโภคเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในภายหลัง ดังนั้นเพื่อให้การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามีความ สามารถสูงขึ้น ต้องพยายามปรับปรุงการปลูกใบยาสูบภายในประเทศเพื่อป้อนโรงงานให้พอ เพียงกับปริมาณการผลิต เพราะถ้ายังปลูกใบยาสูบไม่พอป้อนโรงงานแล้ว ก็จำเป็นต้องพึ่งที่

จะต้องสั่งซื้อใบยาสูบจากต่างประเทศ และประเทศไทยก็กำลังประสบกับภาวะการฉ้อโกงที่
การผลิตรายในประเทศเพิ่มขึ้น แต่มีการทดแทนการนำเข้าได้น้อย ทั้งนี้เพราะเรายังต้องทำ
การสั่งใบยาสูบจากต่างประเทศมาทำการผลิตอยู่อีก แต่ที่สามารถลดปริมาณการนำเข้าของ
บุหรี่จากต่างประเทศถึงร้อยละ ๒๕ ก็เพราะรัฐบาลมีนโยบายทางกานภาษี ให้การคุ้มครอง
บุหรี่ภายในประเทศ และทำการจำกัดการสั่งเข้าของบุหรี่ ถ้ามีการสั่งเข้าก็ต้องเสียภาษีใน
อัตราสูง จึงทำให้ประชาชนลดการบริโภคนิโคตินจากต่างประเทศ และหันมาบริโภคนิโคตินที่ผลิตขึ้น
ได้ภายในประเทศไทย

บันค้ายฝ้าย สำหรับอุตสาหกรรมชนิดนี้ก็มีโรงงานผลิตอยู่หลายสิบแห่ง แต่การผลิต
ที่เพิ่มขึ้นนั้นจะมีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเพียงร้อยละ ๕ และลดการสั่งซื้อจากต่างประเทศ
ไกร้อยละ ๒๕ ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงงานบันค้ายฝ้ายในประเทศไทยยังไม่สามารถผลิตได้
ครบทุกขนาดและความเหนียวของเส้นใย คือส่วนใหญ่จะเป็นค้ายที่มีขนาดต่ำกว่าเบอร์ ๔๐ ลง
มา นอกจากนั้นค้ายที่โรงงานภายในผลิตได้ก็ยังมีราคาสูง ทำให้ต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับ
สูง และโรงงานบันค้ายเองก็มีปัญหาเรื่องฝ้ายที่ประเทศไทยผลิตได้ไม่พอเพียง ฝ้ายคุณภาพก็ต่ำ
ประเทศไทยจึงต้องเสียเงินตราต่างประเทศสั่งซื้อฝ้ายคืบเข้ามาใช้ไปละไม่น้อย

รัฐบาลได้ดำเนินการ เพื่อสนับสนุนผู้ผลิตภายในประเทศโดยการประกาศห้ามนำค้าย
จากฝ้ายที่มีขนาดต่ำกว่าเบอร์ ๒๒ เข้ามาในประเทศ ขณะเดียวกันเบอร์ ๒๔-๔๖ ก็จะมี
อนุญาตให้นำเข้ามาได้เฉพาะกรณีที่ทำเป็นเท่านั้น การกระทำเช่นนี้อาจจะช่วยทำให้ภาวะการ
บันค้ายฝ้ายภายในประเทศดีขึ้น และสามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ดีกว่าก่อน

ซีเมนต์ ในบรรดาอุตสาหกรรมทั้งหมดที่ทำการคัดเลือกมานั้น อุตสาหกรรมผลิต
ซีเมนต์นั้นสามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ถึงร้อยละ ๓๕ เพื่อสนองความต้องการบริโภค
ของคนภายในประเทศที่ใช้เพื่อการก่อสร้าง และไม่ต้องทำการสั่งเข้ามาจากต่างประเทศเลย
คือสามารถทดแทนการเพิ่มในการสั่งเข้าได้ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แสดงว่ามีการทดแทนการนำ
เข้าได้อย่างสมบูรณ์ (complete substitution) โดยเฉพาะซีเมนต์ปอร์ตแลนด์
ประเทศไทยผลิตขึ้นใช้ได้เองภายในประเทศได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นภายใน
ประเทศไทยด้วย ในอนาคต คาดว่าอุตสาหกรรมการผลิตซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ของไทยจะกลายเป็น

เป็นสินค้าเพื่อการส่งออกในที่สุด หลังจากที่อยู่อุตสาหกรรมชนิดนี้ประสบผลสำเร็จในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้ามาแล้ว

ท่อเหล็ก เหล็กและสินค้าเหล็กชนิดต่าง ๆ นั้น ก่อนปี ๒๕๑๐ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๕๐ ต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ ท่อเหล็กในปี ๒๕๐๕ ปริมาณนำเข้าเป็นจำนวน ๔๐,๔๕๕ ตัน ใกล้เคียงเหลือจำนวน ๓๗,๒๗๕ ตันในปี ๒๕๑๐ สำหรับปริมาณท่อเหล็กที่ลดลงนี้ เนื่องจากปัจจุบันเรามีโรงงานแปรรูปท่อเหล็กต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น การนำเข้าจึงลดลงเพียงจำนวนเล็กน้อย ในปี ๒๕๑๔ จำนวนการนำเข้าของท่อเหล็กสามารถทำการผลิตภายในประเทศเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ถึงร้อยละ ๕๕ ที่เหลือเท่านั้นที่ส่งมาจากต่างประเทศ ซึ่งก็นับว่าเป็นการผลิตเพื่อทดแทนได้ก็พอสมควร ในขณะที่การผลิตท่อเหล็กภายในประเทศได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมากมาเพื่อสนองความต้องการบริโภคของประชาชนที่เพิ่มขึ้น โดยผลิตได้เพิ่มถึงร้อยละ ๑๓๒ ซึ่งสามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้จะมีการสั่งนำเข้าเพิ่มขึ้นด้วยแต่เป็นอัตราการเพิ่มขึ้นน้อยกว่าการเพิ่มในด้านการผลิตภายในประเทศที่เป็นไปอย่างเต็มกำลังการผลิต ทำการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมากมาเพื่อตอบสนองความต้องการภายในประเทศ แต่ยังคงมีบางอย่างที่ใช้ก็ยังต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ

แบตเตอรี่ จะมีสภาพการผลิตคล้ายกับท่อเหล็กในด้านการผลิตได้เพิ่มขึ้นอย่างมากเพื่อสนองความต้องการภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น การผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างมากนี้สามารถทดแทนการนำเข้าได้ถึงร้อยละ ๑๐๕ และลดการส่งสินค้าประเภทนี้เข้าประเทศใดร้อยละ ๕๕ ยังต้องพึ่งสินค้าจากต่างประเทศอยู่อีกร้อยละ ๕๕ ถึงแม้การผลิตเพื่อทดแทนภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นอย่างมากก็ตาม แต่ยังคงมีอุปกรณ์การผลิตบางอย่างต้องสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ และการผลิตภายในยังไม่พอกับความต้องการของประชาชนภายในประเทศ ถึงแม้ว่าจะมีการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมากแล้วก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณรถยนต์ภายในประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แบตเตอรี่ที่ต้องใช้สำหรับรถยนต์ทุกชนิดก็จะต้องเพิ่มตามด้วย จึงเกิดปัญหาผลิตไม่พอและต้องมีการสั่งเข้าบ้าง

รถจักรยานยนต์ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๓ ปริมาณการผลิตรถจักรยานยนต์ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่พอในปี ๒๕๑๔ ใกล้เคียงจำนวนลงจากเดิมผลิตจำนวน ๓๔,๒๕๖ คันในปี ๒๕๑๓

เหลือเพียง ๒๔, ๑๘๗ คันในปี ๒๕๑๔ และจำนวนการสั่งเข้าก็ลดลงเช่นเดียวกับการบริโภคภายในประเทศที่ลดลงด้วย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าปริมาณการผลิตเริ่มจะเต็มตลาด (Saturated) ก็ได้ในช่วงระยะเวลานั้น^๕ แต่ต่อมาเนื่องจากความต้องการสินค้านี้มีการผลิตจึงเพิ่มขึ้นอย่างมากถึง ๑๔๖ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งนับว่าเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าในอัตราที่สูงมาก แต่สามารถลดจำนวนการสั่งเข้าได้ประมาณร้อยละ ๒๐ อีกร้อยละ ๘๐ ยังคงต้องพึ่งของต่างประเทศอยู่ ที่เป็นเช่นนี้เพราะอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ผลิตยังต้องสั่งมาจากต่างประเทศแทบทั้งสิ้น เพียงแต่นำมาประกอบในประเทศไทยเท่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าเฉพาะด้านการผลิตนั้นสูงมาก แต่ยังคงพึ่งอุปกรณ์การผลิตจากต่างประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก ประโยชน์ที่พึงได้รับก็เพียงเพื่อให้คนในประเทศมีงานทำมากขึ้น แต่ราคานั้นขายถูกกว่าที่สั่งมาจากต่างประเทศบางเล็กน้อยเท่านั้น ถ้าวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว การผลิตชนิดนี้ยังทดแทนการนำเข้าได้ในอัตราค่ามาก เงินตราต่างประเทศก็คงไหลออกนอกประเทศมากด้วย การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจะได้ผลก็ต่อเมื่อเป็นการผลิตสินค้าที่ใช้วัตถุดิบภายในประเทศเอง

ยางนอกของรถจักรยานและยางในของรถจักรยานนั้น สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ทั้งหมด ๒ ชนิด คือการผลิตจะเพิ่มขึ้นอย่างมากเพื่อสนองความต้องการภายใน การผลิตได้เพิ่มกว่าร้อยละ ๑๕๕ สำหรับการผลิตยางนอกของรถจักรยาน ซึ่งเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้อย่างมาก ขณะเดียวกันก็สามารถลดการสั่งเข้าได้ถึงร้อยละ ๖๖ ซึ่งนับว่าค่าที่ได้ทั้ง ๒ ค่าสัมพันธ์กันมากเมื่อผลิตทดแทนได้มาก การนำเข้านี้ย่อมจะลดลงตามด้วยเช่นเดียวกัน การผลิตยางในของรถจักรยานได้เพิ่มถึงร้อยละ ๑๘๐ เป็นการผลิต

^๕ ปริมาณการจำหน่ายจักรยานยนต์อาจจะมีการผันแปรไปตามวัฏจักรธุรกิจได้มาก เพราะผู้ซื้อส่วนมากได้แก่ชาวชนบทถ้าปีใดพืชผลได้ผลเต็มที่และราคาดี รายได้ของชนกลุ่มนี้จะสูงกว่าปกติ ซึ่งจะมีผลสะท้อนมาถึงอุปสงค์ของรถจักรยานยนต์ด้วย.

เพื่อทดแทนการนำเข้าอย่างมาก และจำนวนการสั่งเข้าลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๘๗ จะสั่งเข้ามาเพียงร้อยละ ๓ เท่านั้น นับว่าเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศมิให้ไหลออกนอกประเทศได้คืบมาก และนับว่าเป็นการผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างเต็มที่เพื่อตอบสนองความต้องการภายในที่เพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากประชากรของประเทศได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และชาวชนบทส่วนใหญ่นิยมใช้รถจักรยานเป็นยานพาหนะในการคมนาคมขนส่ง เมื่อจำนวนความต้องการรถจักรยานเพิ่มขึ้น ความต้องการยางในและยางนอกก็จะเพิ่มตามด้วย ดังนั้น ถ้าการผลิตมีปริมาณมากพอกับความต้องการภายในประเทศแล้ว ในอนาคตก็จะสามารถทำการผลิตเพื่อการส่งออกได้สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมชนิดนี้ และรัฐบาลควรจะมีมาตรการห้ามการนำเข้าของยางในของรถจักรยานได้แล้ว เพราะสามารถผลิตภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้บริโภคภายในประเทศได้อย่างดี

สรุป การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ นั้น ถึงแม้จะมีความสามารถในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๑ ก็ตาม แต่ความสามารถของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าย่อมแตกต่างกันอย่างมาก บางชนิดทดแทนได้ดี แต่ต้องซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศมาประกอบการผลิตภายในประเทศ ก็ทำให้ต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศออกไปอีก อันนับว่าไม่คุ้มกับการลงทุนเพื่อการผลิตนี้ และแนวโน้มที่ไคของแต่ละประเภทในปี ๒๕๑๑ ก็ต่างกันมาก เช่นอุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์ การผลิตอาหารกระป๋องและผลไม้ การผลิตนมข้นหวาน การผลิตยางในและยางนอกของรถจักรยาน ผงชูรส ไม้ซีกไฟ สินค้าเหล่านี้สามารถผลิตทดแทนการนำเข้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการสั่งซื้อสินค้าเหล่านี้เข้าประเทศจนแทบจะไม่ต้องสั่งเข้ามาเลย ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ทางด้านการขาดดุลการค้าที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ในอนาคต อุตสาหกรรมพวกนี้ก็มีแนวโน้มที่จะทำการผลิตเพื่อส่งออกที่สำคัญของประเทศด้วย และเป็นที่น่าสังเกตว่าอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยอยู่แล้วเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นกรณีนมข้นหวาน ส่วนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ก็มีทางที่จะประสบผลสำเร็จได้เช่นกัน ถ้ารัฐบาลปรับปรุงนโยบายด้านภาษีอากร ด้านการจำกัดการนำเข้าเสียใหม่ ก็จะเป็นผลดีต่ออุตสาหกรรมดังกล่าว

กรณีที่สอง แสดงปริมาณการผลิตของอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสภาพของการผลิตที่ไม่มีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า มาเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าในระหว่างปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ (ค่าของ Import Replacement เปลี่ยนจาก บวก มาเป็นลบ) วามีแนวโน้มเป็นประการใดบ้าง ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๕

จากตารางที่ ๕ นี้ จะแสดงถึงความสามารถของการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ซึ่งแต่เริ่มแรกยังไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ แต่ต่อมาในภายหลัง การผลิตของอุตสาหกรรมเหล่านี้ก็กลับสามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ จึงแสดงว่าอุตสาหกรรมเหล่านี้มีความสามารถดีขึ้นตามลำดับ

จากการพิจารณาจะเห็นว่า โดยทั่วไป ปี ๒๕๑๑-๒๕๑๒ มักจะไม่สามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า แต่หลังจากนั้นมักจะผลิตทดแทนการนำเข้าได้สำเร็จ จากการคัดเลือกอุตสาหกรรมทั้งหมด ๔๑ ชนิด จะปรากฏว่ามีเพียง ๑๑ ชนิดที่มีสถานการณ์เป็นเช่นนี้ และจะปรากฏว่าในปี ๒๕๑๔ สินค้าที่ประเทศไทยซื้อจากต่างประเทศน้อยที่สุดได้แก่หลอดไฟฟ้า เพราะเราสามารถทดแทนการนำเข้าได้ถึงร้อยละ ๕๕ เมื่อเทียบกับอัตราความเจริญเติบโตของการนำเข้า (growth in import) รองลงมาคือ ไนโตรเจน ผลิตทดแทนการนำเข้าได้ร้อยละ ๕๔ ไม้สักได้ร้อยละ ๔๗ การบ่อนโคลอกไซค์ได้ร้อยละ ๔๕ น้ำตาลได้ร้อยละ ๔๐ ยางนอกของรถยนต์ร้อยละ ๓๑ ยางนอกของรถจักรยานร้อยละ ๒๗ กระจกได้ร้อยละ ๒๑ ผลิตภัณ์พีอีเอมร้อยละ ๕๐ ส่วนเบียร์ สามารถผลิตทดแทนการนำเข้าเมื่อเทียบกับการสั่งเข้าของสินค้านั้นได้น้อยที่สุด คือมีความสามารถเพียงร้อยละ ๓๔

สำหรับตัวเลขของการผลิตทดแทนการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ มีอยู่ ๑๐ ชนิดที่สามารถทดแทนการนำเข้าได้คือ เกินร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป จึงมีเพียงชนิดเดียวคือเบียร์เท่านั้นที่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ อาจจะเป็นไปได้ว่าสินค้านิดนี้เรายังผลิตได้ไม่เต็มที่ และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเบียร์ยังต้องสั่งมาจากต่างประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะภายในประเทศยังไม่มีวัตถุดิบพวก ข้าวมอลต์ หัวเชื้อ เป็นต้น นอกจากนี้โดยทั่วไปยังมีเบียร์ที่นำเข้าหึ่งไหลเข้าประเทศอยู่เป็นจำนวนมาก โดยจากพวกทหารอเมริกัน และ P.X. ของพวกอเมริกัน แต่สินค้าอุตสาหกรรมชนิดอื่น ๆ ก็ควรสนับสนุนให้มีการผลิตต่อไป

ตารางที่ ๕

ตารางแสดงการตัดสินใจของกรรมการบริษัทเกี่ยวกับความเป็นกรณีศึกษาเพื่อทดแทนการนำเขาระหว่างปี ๒๕๑๐-๑๔

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์		๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔
	๒๕๑๐	๒๕๑๑				
การบอมนไคออกไซด์ (กัลโครม)	GIS	๑, ๔๔๘.๒๖	-๒, ๐๒๐.๐๒	-๑๖.๐๕	-๑, ๖๖๘.๕๖	
	IR	-	๐.๐๐๓	-๐.๐๐๒	-๐.๐๐๒	
กรดเกลือ (เมทริกทิน)	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๕๔	-๐.๕๓	-๐.๐๕	
	GIS	-	๓๐.๑๐	-๑๔๔.๔๕	-๑๒๐.๑๘	
ไนโตรเจน (กัลโครม)	IR	-	๐.๐๐๖	-๐.๐๐๕	-๐.๐๑๑	
	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๕๑	-๐.๕๑	-๐.๖๑	
ไนโตรเจน (กัลโครม)	GIS	-	๑, ๖๕๓.๓๖	-๓, ๑๕๓.๓๓	-๓, ๐๑๑.๕๓	
	IR	-	๐.๐๑๐	-๐.๐๐๗	-๐.๐๐๗	
ผงซักฟอก (เมทริกทิน)	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๖๐	-๐.๕๖	-๐.๕๘	
	GIS	-	๒๖๐.๓๓	-๑๖๔.๓๕	-๑๑๒.๕๕	
(เมทริกทิน)	IR	-	๐.๐๗	-๐.๐๓	-๐.๐๕	
	GIS/ $m_0(A_1)$	-	๐.๖๓	-๐.๕๘	-๐.๕๐	

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔
ผลิตภัณฑ์โทรคมนาคม (บาเรด)	GIS	-	๑๕๕, ๒๕๕.๗๕	-๓, ๓๗๓, ๓๗๘.๐๐	-๑๑, ๑๒๕.๒๗๒.๐๐	-๑๔, ๔๕๕.๒๗๒.๐๐
	IR	-	๐.๐๔	-๐.๔๓	-๐.๕๕	-๐.๘๖
เบียร์ (พันดิทร)	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๐๑	-๐.๑๐	-๐.๔๖	-๐.๕๑
	GIS	-	๑๓๖.๗๓	๓๗.๖๒	๑๓๕.๐๕	-๑๓๐.๕๐
ไม้ค้ำ (เมตริกตัน)	IR	-	๐.๐๓	๐.๐๑	๐.๐๓	-๐.๒๐
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๓๖	๐.๐๕	๐.๓๖	-๐.๓๕
หลอดไฟฟ้า (หลอดก)	GIS	-	-๑, ๐๗๗.๔๕	๑, ๑๗๕.๖๔	๕๒.๕๑	-๑, ๑๕๑.๕๓
	IR	-	๑.๑๐	๐.๓๐	๐.๐๒	-๑.๒๖
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๕๒	๐.๖๖	๐.๐๓	-๐.๔๗
	GIS	-	๑๐๐, ๗๑๘.๕๖	๕๕๖, ๒๐๕.๔๔	-๓, ๘๒๕, ๓๑๕.๐๐	-๔, ๓๕๕, ๒๘๐.๐๐
	IR	-	๐.๐๕	๐.๒๗	-๑.๑๓	-๐.๕๐
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๐๒	๐.๑๐	-๐.๕๕	-๐.๕๕

ตารางที่ ๕ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔
น้ำตาล	GIS	-	๗.๑๗	๐.๙๕	๐.๑๑	-๓.๔๑
(เมตริกตัน)	IR	-	๐.๐๐๐๑๘๐	๐.๐๐๐๐๐๕	๐.๐๐๐๐๐๑	-๐.๐๐๐๐๑๕
ยางนอกของจักรยานยนต์	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๒.๘๐	๐.๓๑	๐.๐๓	-๐.๘๑
(เส้น)	GIS	-	๘, ๒๒๕.๒๒	๓๕, ๓๘๓.๗๗	-๕, ๘๗๑.๘๘	-๑๔๑, ๒๕๑.๐๐
	IR	-	๒๓.๑๘	-๕.๒๔	-๐.๓๘	-๐.๙๑
ยางนอกของรถยนต์	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๐๕	๐.๑๒	-๐.๐๕	-๐.๒๗
(เส้น)	GIS	-	๕๓, ๓๔๒.๕๒	-๑๔๖, ๗๕๗.๕๘	-๓๘๗, ๘๒๗.๕๖	-๕๓๐, ๘๕๗.๒๕
	IR	-	๑.๒๒	-๐.๕๕	-๐.๗๕	-๐.๗๐
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๑๑	-๐.๒๘	-๐.๗๓	-๐.๗๑

ปี ๒๕๑๐ เป็นปีฐาน
ที่มาของข้อมูล : จำนวนจากสูตรต่าง ๆ ที่ใช้วิเคราะห์

เพราะในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตหลอดไฟฟ้าที่มีความสามารถทดแทนการนำเข้าได้
เกือบที่สุดแล้ว ก็จะเปลี่ยนแนวโน้มเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกได้ในที่สุด อุปกรณ์การผลิต
ต่าง ๆ สามารถใช้วัตถุดิบภายในประเทศได้เกือบแทบทั้งสิ้น ส่วนไนโตรเจน คาร์บอนไดออก
ไซด์ ผงซัฟฟอก ไม้อัด ยางนอกของรถยนต์ ถ้าเร่งส่งเสริมให้มีการผลิตให้ดีขึ้นอีกเล็กน้อยก็จะ
สามารถทำการผลิตเพื่อการส่งออกได้อีก จึงอาจกล่าวได้ว่า ในอนาคตอันใกล้ ภายใน ๕ ปี
ข้างหน้าของแผนพัฒนาอุตสาหกรรม จะทำให้ประเทศไทยมีสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก
มากขึ้น อันจะนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ และสามารถแกสภาวะการขาดดุลการค้าให้เบา
บางลงได้ในที่สุด เพราะเรามีสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้น ช่วยเหลือการส่งออก
ของสินค้าเกษตรที่เป็นหลักใหญ่มาแต่กาลนาน

การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมที่ค่อย ๆ มีแนวโน้มของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า
ของสินค้าแต่ละชนิดก็ต่างกันอยู่มาก บางชนิดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บางชนิดก็ค่อย ๆ เพิ่มขึ้น
อย่างมีประสิทธิภาพ บางชนิดก็ผลิตอย่างไม่ค่อยมีเสถียรภาพเท่าที่ควร บางปีเพิ่มขึ้นอย่าง
มาก บางปีก็ลดลงมา เป็นต้น ดังนั้นเราจะกล่าวถึงเฉพาะบางอุตสาหกรรมที่น่าสนใจเท่านั้น

อุตสาหกรรมไนโตรเจน แต่เดิมปี ๒๕๑๑ ไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำ
เข้าได้ แต่ต่อมาปี ๒๕๑๒ ปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นสามารถทดแทนการนำเข้าได้ถึงร้อยละ ๐.๗
แต่สามารถลดการสั่งซื้อจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๘๒ ในปี ๒๕๑๓-๒๕๑๔ สามารถลดการ
สั่งซื้อจากต่างประเทศได้ร้อยละ ๘๐ และร้อยละ ๘๘ ตามลำดับ ซึ่งนับว่าสามารถช่วยประหยัด
เงินตราต่างประเทศที่ไหลออกนอกประเทศได้มากขึ้นตามลำดับ เป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำ
เข้าค่อนข้างมีเสถียรภาพ และใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่

ผงซัฟฟอก ในปัจจุบันกำลังเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งของประชาชนผู้ต้องการบริโภค
แต่ก่อนนี้ต้องทำการสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ ภายหลังได้มีการผลิตขึ้นภายในประเทศ ในปี
๒๕๑๑ ก็ยังทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าไม่ได้ แต่หลังจากนั้นปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้น
สามารถทดแทนการนำเข้าได้เพิ่มขึ้นตามลำดับ และลดการสั่งซื้อจากต่างประเทศจากร้อยละ ๘๘
ในปี ๒๕๑๒ เป็นร้อยละ ๘๐ ในปี ๒๕๑๔ แต่ยังมีวัตถุดิบบางอย่างต้องสั่งซื้อมาจากต่างประ
เทศอยู่ ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อย ในอนาคต คาดว่าจะเป็นสินค้าอุตสาหกรรมอีกชนิดหนึ่งที่

จะส่งไปขายยังต่างประเทศได้ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านใกล้ ๆ ประเทศไทย

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม การผลิตของเราส่วนใหญ่เป็นการส่งน้ำมันดิบเข้ามาทำการกลั่นเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากปิโตรเลียม โดยมีโรงกลั่นของบริษัทใหญ่ ๆ ๓ แห่ง บริษัทน้ำมันไทย จำกัด บริษัทเอสโซ่แอสตันคาร์ค ประเทศไทย จำกัด บริษัทหิมาลิทอนิกส์เทรียล ปานามา จำกัด ปริมาณน้ำมันที่กลั่นได้ภายในประเทศก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ก็ปรากฏว่ายังไม่พอเพียงกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ต้องสั่งซื้อผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศเข้ามาเพิ่มเติมตลอดเวลา ปริมาณน้ำมันที่กลั่นได้เพิ่มขึ้นนั้น สามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าในปี ๒๕๑๒ ใกร้อยละ ๔๓ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๕๕ ในปี ๒๕๑๓ และร้อยละ ๘๖ ในปี ๒๕๑๔ แต่การส่งผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศได้ลดลงร้อยละ ๑๐ ในปี ๒๕๑๒ เป็นร้อยละ ๕๑ ในปี ๒๕๑๔ ซึ่งนับว่าความสามารถในการกลั่นน้ำมันได้ก็ขึ้นตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน การบริโภคน้ำมันจะต้องเพิ่มขึ้นอย่างไม่หยุดยั้งตามระดับความก้าวหน้าของระบบเศรษฐกิจ ย่อมจะเป็นหลักประกันที่ค่อนข้างแน่นอนว่า อนาคตของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมภายในประเทศ โดยเฉพาะแขนงการกลั่นและการตลาด จะมีแนวโน้มที่รุ่งเรือง แต่ประเทศไทยจะขยายการผลิตได้เพียงใดก็ขึ้นอยู่กับ การสำรวจพบแหล่งน้ำมันดิบภายในประเทศเป็นสำคัญ

เศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบัน ความมั่นคงของประเทศขึ้นอยู่กับน้ำมันเป็นอย่างมาก การสนับสนุนของรัฐในด้านการให้โรงกลั่นที่มีประสิทธิภาพใหม่ ๆ ขึ้นย่อมจะเป็นนโยบายที่ถูกต้อง ทั้งนี้โดยไม่ตองคำนึงถึงภาวะตลาดด้วย นอกจากนั้นควรรหาทางสนับสนุนให้มีการก่อตั้งอุตสาหกรรมที่ใช้ผลพลอยได้จากน้ำมันเป็นวัตถุดิบ เช่น อุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี อันจะช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศด้วย

ไม้อัด (plywood) ในปัจจุบันการนำเอาไม้ชนิดที่คนไม่นิยมและเศษไม้ต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ให้ได้ผลดีที่สุดเกือบจะไม่มีปัญหาอีกแล้ว เพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ที่ใช้เศษไม้หรือไม้ที่ไม่มีคนนิยมมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์ ไม้อัดนี้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ทำฝากระป๋อง ฝาเพดาน เฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ไขว่ห้อง ห้องประชุม ห้องเก็บเสียง ตลอดจนการต่อเรือเร็วและทำป้ายโฆษณา เป็นต้น

แม้ว่าประเทศไทยจะสามารถผลิตแผ่นไม้อัด (plywood) ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และ
 เพิ่งจะมาผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้เมื่อปี ๒๕๑๔ ซึ่งผลิตได้อย่างมากถึงร้อยละ ๑๒๖ และ
 ลดการนำเข้าจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๘๗ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถส่งออกไปจำหน่าย
 ยังประเทศใกล้เคียง ดังนั้นการขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตแผ่นไม้อัดในขณะนี้จึงเป็น
 จังหวะที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ต้องการใช้
 ไม้อัดเพื่อการก่อสร้างต่าง ๆ ในอนาคตมากยิ่งขึ้น และเป็นการสนับสนุนการส่งสินค้า
 อุตสาหกรรมออกไปจำหน่ายอีกประเภทหนึ่งด้วย

ภายนอกของรณนตรี การขยายตัวของอุตสาหกรรมผลิตยางรณนตรีภายในประเทศ
 จะเห็นได้ว่าเพิ่มขึ้นอย่างมาก แต่บริษัทต่าง ๆ ที่เข้ามาตั้งโรงงานทำการผลิตยังไม่สามารถ
 ดำเนินการได้เต็มกำลัง เพราะมีการนำยางรณนตรีจากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย ทำให้
 ผู้ผลิตภายในประเทศผลิตยางแต่เฉพาะจำนวนและประเภทที่คาดว่าจะจำหน่ายได้เท่านั้น
 ไม่กล้าขยายการผลิตเต็มตามที่ตามกำลังที่มีอยู่ แต่ได้มีการส่งยางรณนตรีออกไปจำหน่ายยังต่าง
 ประเทศ โดยเฉพาะประเทศข้างเคียง เช่น ลาว สิงคโปร์ ลังกา ปากีสถาน เป็นต้น ในปี
 ๒๕๑๔ จำนวนการส่งออกสูงสุดถึงประมาณ ๑๖,๕๕๑ เส้น^๖ แต่การที่ไม่สามารถส่งไปขายได้
 อย่างกว้างขวางเป็นเพราะประเทศผู้ซื้อต้องการซื้อในรูปการให้สินเชื่อบะยะยาว และปริมาณ
 การผลิตได้เพิ่มขึ้นถึง ๘๘๘,๐๘๗ เส้น^๗ ในปี ๒๕๑๔ และเป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า
 ได้ถึงร้อยละ ๗๐ โดยลดการสั่งซื้อจากต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๗๑ ซึ่งในอนาคตจะมีผู้ทาง
 ที่ขึ้นดำรงรัฐบาลส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทนี้ให้สามารถผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าอย่างจริง
 จัง ตลอดจนมีนโยบายที่จะสนับสนุนให้มีการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศด้วยแล้ว ก็จำเป็น
 ต้องส่งเสริมให้มีการขยายกำลังผลิตเพิ่มขึ้นในอนาคตอันใกล้

^๖ ตัวเลขการส่งออกของกรมศุลกากร พ.ศ. ๒๕๑๔.

^๗ ตัวเลขจากกองส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม.

จากการพิจารณาอุตสาหกรรมแต่ละชนิดในกลุ่มนี้จะพบว่า มีสิ่งน่าสนใจคล้าย ๆ กับ อุตสาหกรรมในกลุ่มแรก คือความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะและแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้กับระดับความสำเร็จในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ในกรณีนี้เราพอจะสังเกตได้ว่าอุตสาหกรรมที่กำลังเริ่มจะประสบความสำเร็จในด้านนี้ส่วนมากเป็นอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ หรืออุตสาหกรรมที่อาศัยสารเคมีเป็นส่วนประกอบในการผลิต ซึ่งอุตสาหกรรมผลิตสารเคมีของเรา นับว่าเป็นอุตสาหกรรมใหม่เพิ่งจะเริ่มมีขึ้น ฉะนั้น ความก้าวหน้าของกิจการอุตสาหกรรมในกลุ่มนี้จึงขึ้นอยู่กับระดับความก้าวหน้าของอุตสาหกรรมผลิตสารเคมี หรือเราอาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือว่า อุตสาหกรรมเหล่านี้ กับอุตสาหกรรมผลิตสารเคมี มีความสัมพันธ์ในลักษณะที่เกื้อกูลให้ผลประโยชน์ภายนอก (external economies) ซึ่งกันและกัน ข้อสรุปที่ได้ในชั้นนี้ข้อหนึ่งก็คือ ถ้ารัฐบาลต้องการให้อุตสาหกรรมในกลุ่มนี้ขยายตัวรวดเร็วกว่านี้แล้ว ก็ควรส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตสารเคมีให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ดังนั้น การสนับสนุนของรัฐบาลอย่างเหมาะสม จะเป็นแนวทางให้อุตสาหกรรมบางชนิดเป็นอุตสาหกรรมส่งออกได้อีกประเภทหนึ่ง ประกอบกับการได้รับการสนับสนุนในด้าน การเก็บภาษีอากรขาเข้าในอัตราสูงของรัฐ และทางราชการกำลังจะกำหนดมาตรการใหญ่ ประกอบรถยนต์ภายในประเทศ ไซอย่างที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมทำให้อุตสาหกรรมบางชนิดกำลังได้รับความต้องการสูงขึ้นเรื่อย ๆ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง ประกอบกับเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมรถยนต์ภายในประเทศด้วยในที่สุด

กรณีสุดท้าย แสดงถึงการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าของสินค้าอุตสาหกรรมบางชนิด ที่โคคาของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าออกมาเป็นเบวก หรือมีข้อผิดพลาด (error) มากจนเราไม่สามารถให้ความมั่นใจได้กับผลที่ได้รับมา

การวิเคราะห์การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ปรากฏว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาเมื่อนำมาวิเคราะห์ตามแบบจำลองที่สร้างไว้ ผลลัพธ์ที่ออกมาของบางอุตสาหกรรมก็คาดเคลื่อนไปจากการตีความหมายของผลของแบบจำลองชนิดต่าง ๆ จึงนับว่าได้เกิดข้อผิดพลาดขึ้น หรือบางครั้งก็ออกมาแล้วอุตสาหกรรมนั้นไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้เลย ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๑๐

ในบรรดาการผลิตของอุตสาหกรรมที่คัดเลือกมาทำการวิเคราะห์ จะมีเพียง ๕ ชนิดที่เกิดการผลิตมีได้เป็นครั้งคราวที่ความของแบบจำลองที่ใช้ กล่าวคือ อุตสาหกรรมบางชนิดก็ไม่สามารถทดแทนการผลิตได้เลย บางอุตสาหกรรมมูลค่าของ $GIS/m_0(A_1)$ เพื่อดูว่าเราจะสามารถสั่งซื้อจากต่างประเทศเป็นจำนวนเท่าใด ก็จะแสดงว่าประเทศเรามีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าก็เท่านั้นเช่นกัน แต่กลับเป็นว่า $GIS/m_0(A_1)$ ต้องผันแปรอยู่ระหว่าง ๑๐ หรืออัตราร้อยละ ๑๐๐-๐ ค่าที่ใดจะมากกว่า ๑ หรือเกิน ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ประกอบกับค่าที่ใดรับมักจะเป็นบวก และมีค่ามากกว่า ๑ ซึ่งนับว่าเป็นข้อผิดพลาดประการหนึ่ง ดังตัวอย่างเช่น

อุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี ในการผลิตของอุตสาหกรรมชนิดนี้ ปริมาณการผลิตในปี ๒๕๑๐ จะมากกว่าในปี ๒๕๑๑-๑๒ และในปี ๒๕๑๓-๑๔ ปริมาณการผลิตจะมากกว่าในปี ๒๕๑๐ นอกจากนี้ปริมาณการนำเข้าก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ ดังนั้น ค่าของ GIS ตั้งแต่ปี ๒๕๑๑-๑๒ ไม่สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ แต่พอปี ๒๕๑๓-๑๔ กลับสามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ ทั้งนี้เพราะ $m_1 - m_0$ นั้น $m_1 < m_0$ ในทำนองเดียวกัน จะสามารถลดการนำเข้าได้เฉพาะปี ๒๕๑๓ กับ ๒๕๑๔ เท่านั้น ในอัตราที่ต่ำที่สุดแทบจะไม่สามารถทดแทนได้เลย ที่เกิดขึ้นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะปริมาณความต้องการในปุ๋ยเคมีภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมาก และปริมาณการผลิตไม่สามารถสนองความต้องการนั้นได้เพียงพอ จึงต้องมีการสั่งจากต่างประเทศเข้ามาบริโภคอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นที่น่าสงสัยเช่นเดียวกันว่า อุตสาหกรรมปุ๋ยในประเทศมีประสิทธิภาพต่ำมาก ต้นทุนการผลิตสูงกว่าราคา c. i. f. ของปุ๋ยนำเข้า จึงทำให้ประเทศไทยเรายังต้องพึ่งปุ๋ยจากต่างประเทศอยู่อีก ฉะนั้น การสนับสนุนให้มีการผลิตปุ๋ยจากผลพลอยได้จากโรงกลั่นน้ำมันก็จะทำให้การผลิตมีต้นทุนต่ำ และควรให้โรงงานอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมีเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดการแข่งขันกัน ทำให้ประหยัดเงินตราต่างประเทศ และช่วยกีดกันคู่แข่งของถูกขึ้นถ้ารัฐบาลสนับสนุนวิธีการดังกล่าว

อุตสาหกรรมแผนกระดาษ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ ตลอดระยะเวลาของการวิเคราะห์ อุตสาหกรรมชนิดนี้ไม่สามารถผลิตทดแทนการนำเข้าได้เลย ทั้งนี้เพราะ GIS มักจะเป็นบวก อันเนื่องมาจาก $m_1 > m_0$ คือมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีการผลิต

ตารางที่ ๑๐

ตารางแสดงแนวโน้มที่ผิดปกติของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมบางชนิด
ระหว่างปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ญี่ปุ่น (เมตริกตัน)	GIS	-	๑๒,๕๓๘.๕๖	๒๑,๔๔๕.๐๖	-๓๑๕.๐๒	-๑,๐๐๖.๒๖
	IR	-	-๑.๙๓	-๑.๒๔	-๐.๐๖	-๐.๒๔
กระดาษ (ใบ)	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๐๕	๐.๐๕	-๐.๐๐	-๐.๐๐
	GIS	-	-๗๑๕.๖๔	-๗๖.๔๐	๒,๓๔๘.๘๑	๔,๕๐๓.๑๔
แผนกระดาษ (เมตริกตัน)	IR	-	๐.๐๐๐๐๕	๐.๐๐๐๐๑	-๐.๐๐๐๐๓	-๐.๐๐๐๐๗
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๗๕	-๐.๐๗	๒.๑๒	๔.๕๗
	GIS	-	๒๓.๖๖	๓๓๑.๔๔	๒๕๖.๓๓	๓๖๑.๔๐
	IR	-	๐.๐๐๖	๐.๐๓๔	๐.๐๒๕	๐.๐๓๔
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๐๖	๐.๐๗	๐.๕๗	๐.๕๗
	IR	-	๐.๐๖	๐.๐๗	๐.๕๗	๐.๕๗

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	แบบของการวิเคราะห์	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔
รถยนต์และรถจักรยาน (เส้น)	GIS	-	๒,๕๕๘.๒๕	๔,๔๕๖.๓๔	๒,๔๖๕.๖๐	๑,๐๔๕.๓๘
	IR	-	-๑๓.๖	-๔.๘	-๑.๑	-๑.๐
เหมืองแร่	GIS/m ₀ (A ₁)	-	๐.๑๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๐๕
(เมตริกตัน)	GIS	-	-๒๐๕.๐๕	-๓๖๖.๘๕	-๔๑๖.๐๘	-๕๑๔.๒๗
	IR	-	๑๓.๓๕	๔.๒๖	๐.๓๑	๐.๕๐
	GIS/m ₀ (A ₁)	-	-๐.๕๓	-๐.๓๐	-๐.๔๕	-๐.๕๔

ปี ๒๕๑๐ เป็นปีฐาน

ที่มาของข้อมูล: คำนวณจากแบบจำลองที่ใช้ในการวิเคราะห์

เพื่อการส่งออกด้วย ทั้ง ๆ ที่การทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าไม่ได้ผล ซึ่งอาจจะเป็น เพราะว่าคุณผลิตมีลักษณะ และคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาดในประเทศ แต่การผลิต แล้วส่งออกไปขายต่างประเทศโดยยอมชดเชยประหยัดเงินตราต่างประเทศของเราไว้ได้อีกเป็น จำนวนพอควร

อุตสาหกรรมผลิตกระดาษ การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ผลในปี ๒๕๑๓-๒๕๑๔ สำหรับการผลิตที่เพิ่มขึ้น ปริมาณการผลิตได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ การนำเข้า ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน แต่ปริมาณการส่งออกก็เพิ่มขึ้น แต่รวดเร็วกว่าการนำเข้า แสดงว่า การผลิตของอุตสาหกรรมชนิดนี้จะมุ่งทั้งด้านผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๑๓-๒๕๑๔ แต่ตอนต้น ๆ นั้นไม่สามารถทำได้ เพราะส่งออกมาก ประกอบกับบริโภคนภายในมากด้วย จึงเกิดการประหยัดการนำเข้าได้ถึงร้อยละ ๗๕ ในปี ๒๕๑๑ และร้อยละ ๗ ในปี ๒๕๑๒ ในที่สุดก็ต้องหันมาหาการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า แต่ได้ผลน้อยมาก เพราะต้องสั่งเข้ามา เนื่องจากมีการบริโภคนภายในมาก อย่างไรก็ตาม กระดาษนำเข้าเหล่านี้ส่วนมากเป็นกระดาษ ไซ้แล้วที่เราผลิตเอง แล้วนำมาใช้อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากราคาต่ำกว่ากระดาษใหม่มาก คือ ราคากระดาษในระหว่างปี ๒๕๑๐-๒๕๑๑ ใกล้เคียงต่ำสุดที่สุดในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา คือราคาใบ ละ ๕.๘๒ บาท และในปี ๒๕๑๔ ราคาได้เพิ่มเป็นใบละ ๘.๕๐ บาท การผลิตยังไม่ทันกับ ความต้องการ และมีการส่งออกมากขึ้น แต่การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้เพิ่มขึ้นอย่าง มากมายถึงร้อยละ ๒๑๒ ในปี ๒๕๑๓ และร้อยละ ๔๘๗ ในปี ๒๕๑๔ ที่เกินกว่า ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอาจจะแสดงว่าสินค้านั้นส่งออกนอกประเทศมากกว่าการสั่งเข้าก็ได้ และผลของการ ขยายกำลังการผลิตนี้ทำให้อุตสาหกรรมกระดาษต้องพึ่งตลาดต่างประเทศมากขึ้น ปัญหาก็คือ ประสิทธิภาพการผลิตและต้นทุนการผลิตจะแข่งขันกับต่างประเทศได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งเรา ยังไม่อาจตัดสินใจได้แน่นอนจากตัวเลขดังกล่าว แต่คาดว่าในอนาคตอุตสาหกรรมผลิตกระดาษ ในประเทศไทยจะสามารถพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรมส่งออกได้

อุตสาหกรรมบรรณารักษ์และโรงพิมพ์ ถึงแม้จะมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นอย่าง เดิมทีเพื่อสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้น ปริมาณการผลิตเพิ่มมีอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มในการ สั่งเข้ามา แต่ที่น่าแปลกที่ค่าของการประหยัดการสั่งซื้อจากต่างประเทศกลับมีค่าบวกหมด

แสดงว่าไม่สามารถทดแทนการสั่งเข้าได้เลย ซึ่งขัดแย้งกับความหมาย ถ้าปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้นนั้นสามารถทำการทดแทนได้มากเพียงใด ค่าของการสั่งสินค้าจากต่างประเทศก็ย่อมลดลงตามด้วย แต่การวิเคราะห์ในอุตสาหกรรมผลิตธัญพืชทุกชนิดได้เป็นดังเช่นที่กล่าวไว้ เพราะตัวเลขที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์อาจมีการผิดพลาด เพราะตัวเลขของปริมาณการผลิตมักมีการปกปิดกันอยู่มาก ไม่ค่อยชอบเสนอความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะอาจจะเกรงกลัวการเก็บภาษีการขายก็ได้ อีกประการหนึ่ง สินค้าอุตสาหกรรมชนิดนี้ การผลิตยังต้องพึ่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด โดยสั่งชิ้นส่วนต่าง ๆ เข้ามาประกอบในประเทศเท่านั้น จึงยังมีการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศของการผลิตอุตสาหกรรมชนิดนี้

อุตสาหกรรมแห้วบรณนต์ ปริมาณการผลิตภายในประเทศยังไม่พอเพียงกับการบริโภคภายในประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๐-๒๕๑๔ การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจึงยังไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะค่าของ $(Q_1 - X_1) < (Q_0 - X_0)$ เมื่อ $(Q_1 - X_1) - (Q_0 - X_0)$ แต่สามารถประหยัดการนำเข้าได้โดยปี ๒๕๑๑ ประหยัดได้ร้อยละ ๕๓ ปี ๒๕๑๔ ประหยัดได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๔ แสดงว่าผู้บริโภคภายในประเทศมีสนิยมในการบริโภคของที่ประเทศไทยผลิตเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะยังผลิตภายในประเทศยังไม่พอกับความต้องการที่เกิดขึ้น แต่แสดงว่าแนวโน้มในอนาคตของการผลิตอุตสาหกรรมชนิดนี้กำลังจะดีขึ้น จะต้องมีการสนับสนุนจากรัฐบาลให้เร่งปริมาณการผลิตให้ทันกับความต้องการภายในประเทศ อีกกรณีหนึ่ง การที่เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ ปริมาณการผลิตอาจจะเป็นข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงมากก็ได้ เพราะการปกปิดปริมาณการผลิตที่แท้จริงของเจ้าของโรงงานเหล่านี้

สรุป ดังนั้น จึงปรากฏว่าอุตสาหกรรม ๕ ชนิดดังกล่าวมีการผิดพลาดเนื่องจากสภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไป ที่สำคัญที่เป็นสาเหตุคือ ปริมาณการผลิตเพิ่มไม่ทันการบริโภคภายในประเทศ ต้องมีการสั่งเข้ามาจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจึงมักไม่ได้รับผลสำเร็จ อีกประการหนึ่งก็ได้แก่ขอบกรอบของข้อมูลในเรื่องปริมาณการผลิตที่อาจจะคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เพราะการปกปิดตัวเลขที่แท้จริงเอาไว้ของเจ้าของโรงงานผู้ผลิตอุตสาหกรรมเหล่านั้น

เมื่อได้วิเคราะห์แนวโน้มของการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าทั้ง ๓ กรณีที่จะเกิดขึ้น
 กับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ประมาณ ๓๐ ชนิด ที่เหลืออีก ๑๑ ชนิดที่บางปีก็
 สามารถทำการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้ บางปีก็ทำการผลิตทดแทนไม่ได้ สลับกันไปสลับ
 กันมา หากความแน่นอนที่จะเกิดขึ้นไม่ได้ บางชนิดคอนต้น ๆ ในราวปี ๒๕๑๑-๒๕๑๒ สามารถ
 ผลิตทดแทนได้ พอปี ๒๕๑๓-๒๕๑๔ ทดแทนไม่ได้ก็มี หรือทดแทนได้ ๒ ปีแรก ปีที่ ๓ ทดแทนไม่
 ได้ พอปีที่ ๔ ทดแทนได้ เช่น อุตสาหกรรมผลิตยางนอกของรถแทรกเตอร์ เป็นต้น และ
 อุตสาหกรรมคังกล่าวอีก ๑๑ ชนิดก็มักมีความสำคัญหรือมีผลของการผลิตเพื่อทดแทนการนำ
 เข้าพอที่จะพัฒนาให้ดีขึ้นในอนาคต มักเป็นการผลิตที่ส่วนใหญ่มิยังมีประสิทธิภาพในการผลิต
 และไม่คุ้มกับทุนที่ลงไป ต้องพึ่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมสารส้ม
 กรดกำมะถัน ยากลอง ผลิตผ้าฝ้าย แผ่นเหล็กชุบสังกะสี แผ่นเหล็กชุบสีมุก ผลิตรถยนต์
 เป็นต้น

การวิเคราะห์แนวโน้มที่เกิดขึ้นของการผลิตเพื่อทดแทนการ
นำเข้า กับอัตราภาษีอากรขาเข้า

จากการวิเคราะห์แนวโน้มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของการผลิตอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ
 ว่า อุตสาหกรรมชนิดใดมีความสามารถในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้มาก อุตสาหกรรม
 ชนิดใดทำได้น้อย ก็ขึ้นอยู่กับสภาพการผลิตของแต่ละอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันไป ตลอดจน
 ความต้องการในสินค้านั้น ๆ ของประชาชนภายในประเทศ

ต่อไปนี้จะเป็นการเปรียบเทียบว่า การที่อุตสาหกรรมชนิดใดมีความสามารถในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้คึ้นนั้น อัตราภาษีอากรขาเข้ามีบทบาทมากน้อยประการใด และอุตสาหกรรมชนิดใดที่มีความสามารถด้านการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าไม่ได้ผล อัตราภาษีอากรมีสภาพเช่นใดบ้าง จะแสดงให้เห็นได้ชัดโดยเทียบจากอัตราร้อยละของการลดลงของการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศที่แสดงว่ามีการผลิตทดแทนการนำเข้าได้ตลอดตัวของปี ๒๕๑๔ กับอัตราภาษีอากรขาเข้าที่เก็บจากสินค้าแต่ละประเภท ดังตารางที่ ๑๑

สำหรับอุตสาหกรรมที่มีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าได้คึ้นนั้น เมื่อเทียบกับอัตราภาษีอากรขาเข้าจะเห็นว่า มีการเก็บภาษีสินค้าอุตสาหกรรมพวกนี้ในอัตราสูง เมื่อเก็บในอัตราที่สูงก็จะเป็นการคุ้มครองการผลิตสินค้าภายในประเทศ เพราะทำให้ราคภายในประเทศสูงเพียงพอที่จะคุ้มกับต้นทุนการผลิตของผู้ผลิตภายในประเทศ ซึ่งในระยะเริ่มกิจการมักจะมีต้นทุนสูงกว่าราคา c. i. f. ของสินค้านำเข้า ทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้านำเข้าได้ อย่างไรก็ตาม นโยบายเช่นนี้อาจจะเป็นผลเสียอย่างมากสำหรับอุตสาหกรรมที่ต้องพึ่งวัตถุดิบจากต่างประเทศ ต้นทุนการผลิตภายในจะสูงขึ้น ดังนั้น ทางที่จะแก้ไขได้คงพยายามที่จะผลิตโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศแทนการสั่งจากต่างประเทศ เช่น นมข้นหวาน ถ้าสามารถใช้นมสดภายในประเทศผลิตแทนการสั่งไขมันสัตว์ นมผง มาจากต่างประเทศก็จะทำให้การผลิตนมข้นหวานสามารถทดแทนการนำเข้า ได้ถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะอัตรา

เป็นที่คาดหมายกันว่า ระดับของความสำเร็จในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจะขึ้นอยู่กับอัตราของความคุ้มครองที่มีผลแท้จริง (effective rate of protection) ซึ่งระบบภาษีของเราอำนวยความสะดวกแก่อุตสาหกรรมแต่ละประเภท แต่เนื่องจากว่าอัตราของความคุ้มครองคงกล่าวสำหรับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในประเทศไทยยังมีได้มีการคำนวณขึ้นและยอมรับกันอย่างแพร่หลาย ผู้เขียนจึงใช้แต่อัตราความคุ้มครองที่วัดด้วยอัตราภาษีอากรขาเข้าสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมสำเร็จรูปแล้วแต่ละชนิด (nominal rate of protection) เป็นหลักเกณฑ์.

ตารางที่ ๑๑

ตารางเปรียบเทียบขนาดของการผลิตทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ
ที่คล่องตัว ปี ๒๕๑๔ กับอัตราภาษีอากรขาเข้าของอุตสาหกรรมแต่ละชนิด

ประเภทของอุตสาหกรรม	ขนาดของการผลิตทดแทน การนำเข้า (ร้อยละ)	อัตราภาษีอากร ขาเข้า ^๒ (ร้อยละ)
<u>หมวดอุตสาหกรรมเคมีมูลฐาน</u>		
คาร์บอนไดออกไซด์	-๘๕	๓๐
กรดเกลือ	-๖๑	๑๕
ไนโตรเจน	-๕๘	๒๕
โซดาไฟ	-๓๓	๒๕
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมี</u>		
ผงซักฟอก	-๘๐	๒๐
ไม้ซีคไฟ	-๕๘	๓๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์</u>		
<u>อาหารและเครื่องดื่ม</u>		
อาหารกระป๋องและผลไม้	-๓๓	๖๕
นมข้นหวาน	-๕๖	๕๐
น้ำตาล	-๘๑	๖๕

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	ขนาดของการผลิตทดแทน การนำเข้า ^๑ (ร้อยละ)	อัตราภาษีอากร นำเข้า ^๒ (ร้อยละ)
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาสูบ</u>		
ยาสูบ	-๖๕	๕๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง</u>		
ซีเมนต์	-๑๐๐	๓๐
ไม้อัด	-๘๗	๓๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า</u>		
หลอดไฟฟ้า	-๕๕	๕๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์การขนส่ง</u>		
ยางนอกของรถจักรยาน	-๖๖	๓๐
ยางในของรถจักรยาน	-๕๗	๑๕
ยางนอกของรถจักรยานยนต์	-๖๗	๓๐
ยางนอกของรถยนต์	-๗๑	๓๐

ที่มาของข้อมูล : วัคควยอัตราส่วนของ GIS/m₀(A₁)

^๒อัตราภาษีอากรนำเข้า จากหนังสืออัตราพิกัดศุลกากร

ปี ๒๕๑๐ ของกระทรวงเศรษฐกิจ.

ภาษีขาเข้าของนมข้นหวานสูงถึงร้อยละ ๔๐ อาหารกระป๋องและผลไม้ที่ได้รับการคุ้มครอง
เพื่อการผลิตสินค้าภายในนั้นทันกับความต้องการของประชาชน อัตรารภาษีอากรขาเข้าสูงมาก
กว่าบรรดาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทั้งหมด คือเก็บถึงร้อยละ ๒๕ เพื่อเป็นการป้องกันการสั่งเข้า
อย่างเข้มแข็งมาก ทำให้ประชาชนต้องหันมาบริโภคของที่ผลิตภายในประเทศที่ราคาถูกกว่า
และคุณภาพพอทัดเทียมกับต่างประเทศ ดังนั้น อุตสาหกรรมอาหารกระป๋องและผลไม้จึงควร
เร่งการผลิตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้พอเพียงกับความต้องการบริโภคของประชาชน
ภายในประเทศ

สรุป อาจกล่าวได้ว่า เมื่อมีการตั้งอัตรารภาษีขาเข้าสำหรับอุตสาหกรรมชนิดนั้น ๆ
ในอัตราสูง การผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมชนิดนั้น ๆ มักจะประสบผล
สำเร็จทั้งทางปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้น และการส่งสินค้าเข้าชนิดนั้นลดลง หรือแทบจะไม่
สั่งเข้ามาเลย เช่น ปูนซีเมนต์ หลอดไฟฟ้า ไนโตรเจน ไม้ซีกไฟ ไม้อัด น้ำตาล เป็นต้น
ซึ่งนับว่าเป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศที่จะไหลออกจากประเทศไทย อันจะเห็นหนทาง
ไปสู่การแก้ไขสภาวะการขาดดุลการค้าที่ประเทศกำลังประสบอยู่ได้ โดยพยายามปรับปรุง
เร่งการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเหล่านี้ออกไปขายในต่างประเทศ เพื่อที่จะได้มีอุตสาหกรรมเพื่อ
การส่งออกได้มากขึ้นในอนาคต

การวิเคราะห์เปรียบเทียบสำหรับการผลิตของอุตสาหกรรมที่มีการทดแทนการนำเข้า
ที่ไม่ได้ผลคือของสินค้าอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ในปี ๒๕๑๔ โดยเทียบจากอัตราร้อยละของการ
ลดลงของการซื้อสินค้าจากต่างประเทศกับอัตรารภาษีอากรขาเข้าที่เก็บจากสินค้าแต่ละประเภท
ดังตารางที่ ๑๒

การผลิตของอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ในตารางที่ ๑๒ นั้น เป็นการผลิตที่ไม่สามารถ
ทำการทดแทนการนำเข้าได้ผลดี บางชนิดก็ไม่สามารถทดแทนการนำเข้าได้เลย แม้เหล็ก
ชุบสังกะสีจะมีการทดแทนการนำเข้าได้ต่ำสุดคือแค่อ้อยละ ๒ เท่านั้น ถ้าถ้ามองมาศึกษาถึง
อัตรารภาษีขาเข้าของสินค้าเหล่านี้ ส่วนใหญ่ก็เก็บในอัตราที่สูงอยู่แล้ว แต่การผลิตเหล่านี้เพื่อ
ทดแทนการนำเข้าก็ยังไม่ดีขึ้น อาจพิจารณาไปว่าการผลิตสินค้าเหล่านี้ต้องอาศัยวัตถุดิบ

ตารางที่ ๑๒

ตารางเปรียบเทียบอัตราการย่อยสะของการผลิตทดแทนการนำเข้าที่ไม่ได้ผลดีของ
อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ ในปี ๒๕๑๔ กับอัตราภาษีอากรนำเข้าของอุตสาหกรรมนั้น ๆ

ประเภทของอุตสาหกรรม	ขนาดของการผลิตทดแทน การนำเข้า ^๑ (ร้อยละ)	อัตราภาษีอากร นำเข้า ^๒ (ร้อยละ)
<u>หมวดอุตสาหกรรมเคมีพื้นฐาน</u>		
กรกกำมะถัน	-๑๒	๓๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เคมี</u>		
ปุ๋ยเคมี	-๐	๑๕
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์</u>		
<u>อาหารและเครื่องกัม</u>		
เบียร์	-๓๕	๓๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์สิ่งทอ</u>		
ทอผ้าฝ้าย	-๓	๒๕
การปั่นด้ายฝ้าย	-๒๕	๒๕
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เหล็ก</u>		
<u>และเหล็กกล้า</u>		
แผ่นเหล็กชุบสังกะสี	-๒	๓๐
แผ่นเหล็กชุบดีบุก	-๕	๓๐

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

ประเภทของอุตสาหกรรม	ขนาดของการผลิตทดแทน การนำเข้า ^๑ (ร้อยละ)	อัตราภาษีอากร ขาเข้า ^๒ (ร้อยละ)
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า</u>		
แบตเตอรี่	-๘๕	๓๐
<u>หมวดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์การขนส่ง</u>		
ประกอบรถยนต์	-๘	๓๐
รถจักรยานยนต์	-๒๐	๓๐
ยางนอกของรถแทรกเตอร์	-๘๓	๓๐
ยางในของรถจักรยานยนต์	-๘๓	๓๐

ที่มาของข้อมูล: ๑ วัคควยอัตราส่วนของ GIS/m_๐(A₁)
 ๒ อัตราภาษีอากรขาเข้าจากหนังสืออัตราศุลกากร
 ปี ๒๕๑๐ ของกระทรวงเศรษฐกิจ

จากต่างประเทศมาประกอบการผลิตเป็นส่วนใหญ่ เมื่ออัตราภาษีขาเข้าสูง ก็ย่อมทำให้ต้นทุนการผลิตภายในประเทศสูงขึ้น สำหรับแมคเคอร์ ยางนอกรถแทรกเตอร์ ยางในของรถจักรยานยนต์ อัตราร้อยละของการผลิตทดแทนการนำเข้าเกือบถึงร้อยละ ๕๐ อัตราภาษีขาเข้าก็เก็บในอัตราสูงแล้ว ถ้ามีการปรับปรุงการผลิตให้ดีขึ้นกว่าเดิมก็จะสามารถทดแทนการนำเข้าได้ในอนาคต

ดังนั้น จึงพอจะกล่าวได้ว่า การที่สินค้าอุตสาหกรรมชนิดใดจะมีความคล่องตัวในการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้านั้น มิได้ขึ้นอยู่กับระดับของความคุ้มครองจากอัตราภาษีเข้าเพียงอย่างเดียว แต่อาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกหลายประการ เช่น

- ๑. ขนาดของการลงทุนขยายกิจการผลิตและผลประโยชน์จากการผลิตขนาดใหญ่ (economies of scale)
- ๒. ระดับของวิทยาการ (technology) ที่ใช้ และสภาพการให้ประโยชน์แก่ผู้ตกนภายนอกระหว่างอุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ (external economies)
- ๓. วัตถุดิบที่ใช้ประกอบการผลิต
- ๔. มูลค่าค่างานเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของประชาชน

สรุป

การผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าของอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ประมาณ ๔๐ ชนิดนั้น อุตสาหกรรมชนิดใดจะมีความสามารถในการทดแทนการนำเข้าได้มากน้อยแค่ไหนก็ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว บางชนิดผลิตทดแทนได้ก็เพราะอัตรารภาษีขาเข้าเป็นตัวสนับสนุน แต่บางชนิดอัตรารภาษีขาเข้าที่สูงจะเป็นตัวหยุดยั้งความก้าวหน้าทางด้านการผลิตเพราะต้องพึ่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นสำคัญ นอกจากนี้ทางด้านวิทยาการใหม่ ๆ ก็มีส่วนประกอบด้วย บางประเภทใช้เทคนิคการผลิตที่ไม่สูงเกินไปและมีอัตรารภาษีขาเข้าต่ำก็สามารถผลิตทดแทนการนำเข้าได้ อีกประการหนึ่งรสนิยมในการบริโภคของประชาชนก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะเห็นเหตความสนใจมาบริโภคสินค้าที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศ

ประการใด ถ้าประชาชนภายในประเทศหันมาสนใจสินค้าไทยมากขึ้น ถึงแม้ราคาจะแพงบ้าง หรือคุณภาพยังไม่ดีเท่ามาตรฐานพอ แต่ถ้าทุกคนพยายามช่วยกันบริโภค ในที่สุดก็จะทำให้ อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าชนิดต่าง ๆ พยายามทำการผลิตให้มีคุณภาพดีขึ้น โดยพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตให้เต็มที่ และการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าก็จะประสบผลสำเร็จ และจะทำให้มีอุตสาหกรรมชนิดใหม่ ๆ เพื่อการส่งออกมากขึ้นในอนาคต อันจะช่วยแก้ สถานการณ์ทางด้านการขาดดุลการค้าและดุลย์การชำระเงินได้ในที่สุด.